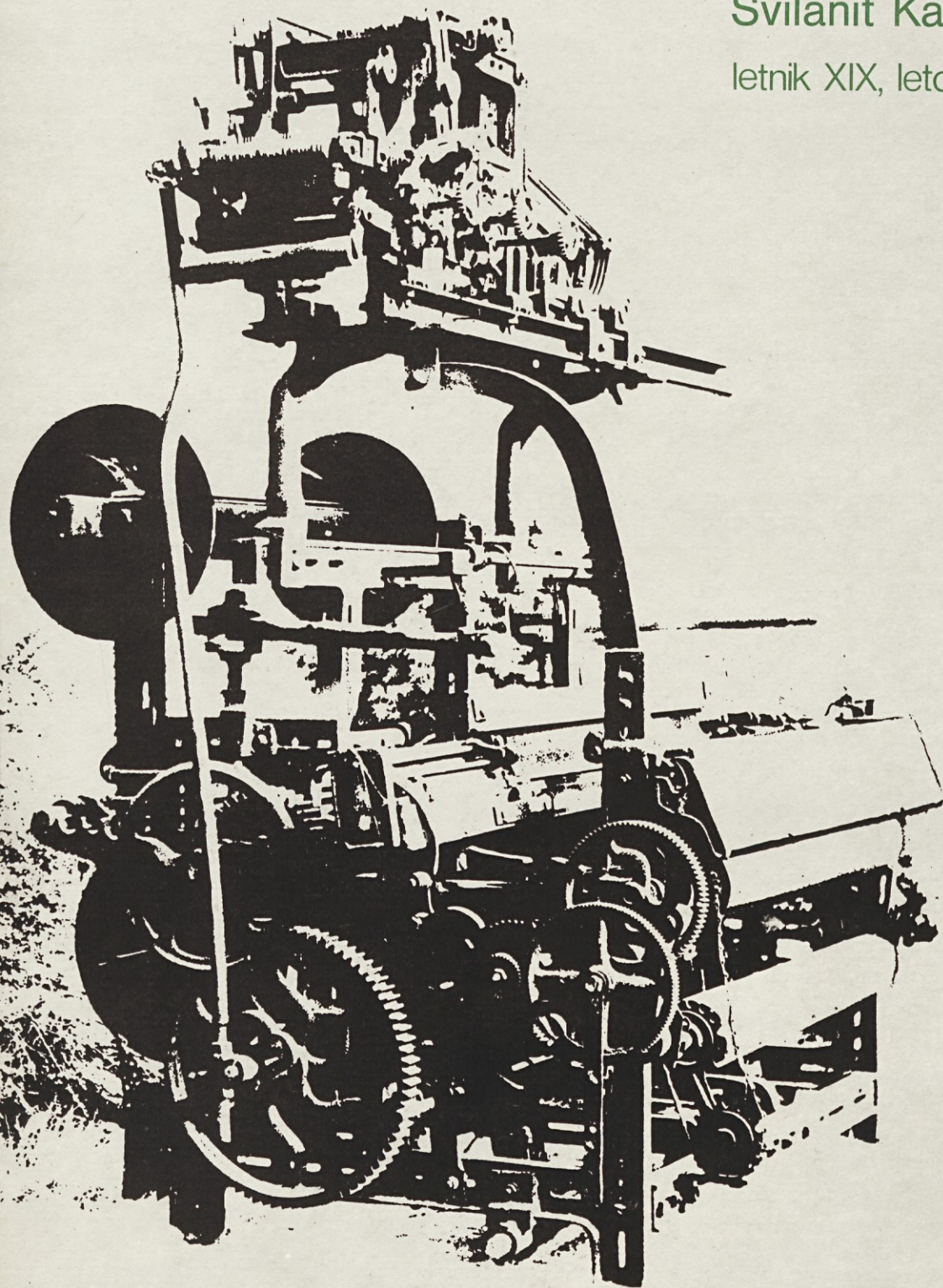

KAMNIŠKI TEKSTILEC

glasilo delovne
organizacije
Svilanit Kamnik

letnik XIX, leto 1981, št. **7-8**

ČESTITKE
JUBILANTOM
IN NAGRAJENCEM

Marinka HRIBOVŠEK

Zvestoba dolga 30 let

Leto se hitro obrne in tako je praznik podjetja spet pred nami. Vsako leto je zanimiv posebno za jubilate. Kljub temu, da ima vsak izmed njih pa naj bo za 10, 20 ali 30 let dela v naši delovni organizaciji svojo zanimivo zgodbo, k-bi jo bilo vredno napisati, mi naj ne zamerijo, ko bom skušala ob tej priliki predstaviti samo letošnje jubilate za 30 let dela v Svilanitu.

AVBELJ KRISTINA

Skoraj vsak si išče po možnosti zaposlitev v bližini doma. Tako si je pred tremi desetletji poiskala delo tov. Kristina v obratu v Šmarci.

Najprej je delala na tkalskih strojih, kjer so tkali turing platno, ki se je uporabljalo predvsem za izdelavo perila. Delavka je takrat posluževala 4 stroje. Kmalu zatem se je pričel tkati frotir na ročnih statvah, na katerih pa je delala le ena delavka. Situacija je takrat narekovala tudi zmanjšanje delovne sile. Bila je prerezporejena v previjalnico, kjer je previjala in več let snovala. Po preselitvi in reorganizaciji dela je delala kot predelavka cca 7 let, sedaj pa je 4 leta na medfazni kontroli. Od vseh del, ki jih je v svoji delovni dobi vršila, je bilo tkanje na tkalskih strojih zanjo najbolj zanimivo. Še danes je zadovoljna, da se je odločila za delo v tekstilni tovarni. Nočno delo je bilo v tekstilni industriji običajno, tako je tudi tov. Kristina delala v treh izmenah — nočno delo polnih 20 let. Danes se spominja, da tudi delo ponoči ni bilo tako mučno, če je imela prej dovolj spanja. Vemo pa, da je pri gospodinjah in materah to le malokdaj možno. Odkar dela v kontrolnem oddelku, je razbremenjena nočnega dela. Ob tem se ji spomin vrne nazaj v čas prisilne uprave, ko je bila članica delavskega sveta in kjer so vodilni predlagali zaradi čimprejšnjega izboljšanja gospodarske situacije podjetja v potrditev ponovno uvedbo nočnega dela. To je bila za takrat zaposlene neprijetna sprememba. Z uvedbo tega nočnega dela je bilo odprtih precej novih delovnih mest in ker je bila nezaposlenost že kar občutna, so se te odločitve posebno razveselili vsi tisti, ki so takrat dobili delo.

Ko primerja način dela nekoč in danes pravi, da so velike razlike. Včasih so morale delavke poprijeti za kakršnokoli delo, če je zmanjkalo določenega materiala in ni mogla delati na svojem delovnem mestu. Prostorji so bili pozimi mrzli zaradi slabega ogrevanja. Ogromna sprememba je tudi v prehrani, danes izbiramo med tremi malicami, včasih pa so seboj prinesli kruh, kakšno jabolko ali čaj in to je bilo v glavnem tudi vse. Zato starejši delavci danes znajo bolj ceniti današnje blagostanje kot mladi, ki si niti ne morejo predstavljati drugačnih časov, kot tega, kakršnega sedaj poznajo. Kljub temu, da ne dela več v nočni izmeni želi tov. Kristina, da bi bilo za ženske nočno delo čimprej ukinjeno.

Med sodelavci se dobro počuti, odkar je na kontroli pa opaža, da so delavke spremenile odnos do nje. Saj vsi vemo, da kontrolorji niso nikdar preveč priljubljeni. Vendar, če se kontrola dela opravlja pravično po sprejetih določilih in v prid celotnemu kolektivu, potem se lahko temu vsak prilagodi in sprejema odločitve kontrolorja v pozitivnem smislu.

Pozornost Kristine je namenjena vsaki nitki posebej

Na vprašanje, če se spomni kakšnega vesélega ali žalostnega dogodka, je odgovorila, da sta v njenem spominu prisotna oba čeprav bi bilo lepše, da žalostnih ne bi bilo. Še danes se zgrozi ob spominu na sodelavko Hermino, ki jo je med obratovanjem zgrabil stroj.

Vesele trenutke je doživela med sodelavci na skupnih izletih, katerih ni zamudila. Tudi, ko bo v pokoju, pravi da se bo izletov z upokojenci redno udeleževala. Predlagala je celo, da bi morda v prihodnjih letih enkrat organizirali izlet upokojencev na Rab, da bi si ogledali naš počitniški dom, v katerem niti sama še ni letovala.

V razgovoru s tov. Kristino sem zvedela, da se bo po novem letu že upokojila, saj bo v celoti izpolnjevala zahtevane pogoje. Ko bo doma, bo malo več počivala, urejevala vrt, pletla in tudi vnučka bo rada povarvala, saj se zaveda, da so majhni otroci najboljši preganjalci vsakršnega dolgega časa.

COF MINKA

Slučaj je nanese, da sem se pogovarjala s tov. Minko o njenem 30-letnem delu v delovni organizaciji na njen predzadnji dan v Svilanitu, zato je bila že rahlo vznemirjena. Kdo bi tudi ne bil? Mislim, da vsakemu zadnje dni dela pred odhodom v zasluženi pokoj misli preletavajo dogodke v dneh, ki jih je delavka preživela v delovni organizaciji.

Kljub temu, da tov. Minka ni bila pripravljena na ta moj obisk, mi je odgovorila na moja vprašanja in še sama nanizala nekaj spominov na minula leta v Svilanitu.

V Svilanitu se je zaposlila 1945. leta na osnovi dekreta Okrajnega ljudskega odbora, ki je imel tako pristojnost, da je nameščal uslužbenca tja, kjer je bila potreba. Tako je bila ob prihodu peta uslužbenka v podjetju, po spisku pa 43. Takrat so se izdelovali le še svileni izdelki, obrat pa je bil v Mekinjah. V tako majhnem obratu delo ni bilo deljeno tako kot danes, ampak je delala na obračunu plač in izdelavi plačilnih list, vršila je komercialne posle, administracijo itd. Z grenko bo se spominja težkih časov, ki so nastopili kmalu po združitvi z Oteksom, ko je podjetje prišlo pod „prisilno upravo“,

S skrivnostnim nasmeškom zaključuje svoje delo naša Minka

ki je trajala najmanj leto dni. Takrat so se vsi člani kolektiva izredno angažirali, da bi delovna organizacija čimprej prebredla težave, zato so delali po več kot 8 ur na dan. O kakšnem plačilu nadurnega dela takrat ni bilo niti besede. S širjenjem podjetja se je tudi delo pričelo bolj zaokroževati in zato je kasneje delala v pripravi dela na kalkulacijah in izdelavi planov, kar opravlja še danes. To delo je zanimivo, saj vidiš približno sliko uspeha delovne organizacije že vnaprej, po drugi strani pa zahteva natančnost in tudi precejšnjo odgovornost.

Danes dela v lepo urejenem delovnem prostoru, kljub temu pa se rada spominja časov, ko so imeli v Mekinjah pisarno kar v „drvarnici“. Prostor res ni bil blesteč, odnosi med delavci pa so bili pristnejši, vladala je večja složnost, saj je vsak prijel za delo, kjer je bilo treba. Čutiti tudi ni bilo razlik med delavci za stroji in v pisarnah. Tudi malice so bile kar „skupne“, saj so skupaj pojedli, kar je kdo prinesel. Vsi so bili takrat skromni in med sodelavci ni manjkalo tovarištva. Zato pa so znali ceniti vsako pridobitev, četudi majhno, saj je bilo v vsaki dovolj odreknanj tedanjih delavcev. Misli, da bi te težko pridobljene cilje mlajši delavci lahko bolj spoštovali in cenili, da lahko danes delajo v idealnih delovnih pogojih in da imajo še vse ostale ugodnosti kot n.pr. odlično malico med delovnim časom, možnost prijetnega dopustovanja v naših raznih objektih in drugo. Skrb delovne organizacije za delavca je danes res ustrezna in vsestranka.

Z radostjo v očeh se spominja raznih udarniških akcij, ko so urejevali sedanji park, ki pa je zaradi razširitve delovne organizacije že precej skrčen, postavljali so temelje za novo stavbo, ob napornem delu pa niso pozabili na družabnost in večkrat poiskali „vzrok“ za skupno veselje.

Pred desetletjem in pol je pričela stopati po trdi poti, ko si je ustvarjala svoj sedanji prijeten dom. Marsičemu se je bilo treba odreči, saj je morala poleg vsega sama skrbeti še za otroka, ki naj ne bi bil prikrajšan vsaj pri vsakdnem kruhu“. S prijetnimi občutki se spominja službenih prijateljev, ki so ji pri gradnji doma z delom veliko pomagali.

Tako se je pokazala sloga tudi pri delu in ne samo pri skupnih vedrih uricah.

Na koncu sem jo povprašala še po občutkih, ki jo spremljajo ob odhodu v pokoj, pa mi je kar hitro odgovorila, da si ženska, ki je delala 35 let, preživela vojno viхро in taborišča, skrbela za dom in gospodinjstvo, resnično želi ostati doma. Sicer tudi doma ne bo brez dela, saj ima vrtiček, ki ji je zelo drag, rada poprime za kakšno ročno delo, se poigra z vnučinjama, pa tudi kakšno potovanje bo še prišlo na vrsto, če bo le zdravje to dopuščalo.

KOŽELJ MARIJA

Tudi tov. Mari ni imela možnosti, da bi po končani obvezni šoli nadaljevala s študijem. Zato je iskala zaposlitev v obratu v Mekinjah, kjer so se delali svileni izdelki. Delala je pri izdelavi kravat. Po selitvi v Jugopamuk pa je opravljala razna dela. Ko so v barvarni v Šmarci potrebovali mlado, pridno delovno silo je tudi tov. Mari morala poprijeti za izredno težko delo, kamor se je iz Brezij vozila s kolesom. V barvarni je delala približno dve leti, zelo težko pa je bilo to delo zlasti še pozimi, saj so bile šipe v oknih razbite, mokro prejo je bilo treba nositi preko dvorišča na sušenje. Krajši čas je v Šmarci tudi tiskala frotir. Ko je bila ustanovljena tiskarna na Perovem, je nadaljevala delo pri tisku v tiskarni, kjer so bili takratni delovni pogoji veliko boljši od tistih v Šmarci, le kemikalijam se je bilo treba privaditi. V tiskarni, se spominja, je bilo vzdušje med delovno skupino res dobro in prijetno.

Po ukinitvi tiskarne pa je bila prerazporejena v delovno enoto šivalnice. Sedanje delo je odgovorno, vendar se ga je privadila. V teh 30 letih so bili tudi težki časi, vendar tov. Mari ni nikdar pomislila, da bi šla delat kam drugam. Tudi, če bi morala drugam, ne ve, kako bi to sprejela.

Primerjava takratne in sedanje situacije v Svilanitu ni možna. Za zaposlene je sedaj urejen prevoz na delo in z dela, hrana je čudovita in zelo jo moti, ko sliši včasih še kakšne kritične pripombe na račun malice. Strojni park je v redu, ker se sproti obnavlja. Delovni pogoji so dobri, kljub temu da je včasih še malo prepiha. Včasih jo celo zaskrbi, da se prodaja ne bi ustavila. Uvedene so bile proste sobote, s čemer smo si pridobili v tednu en dan počitka več in tudi nadurno delo se vse redkeje pojavlja. Z obveščanjem je zadovoljna, saj pri nas delavcu posredujemo res precej informacij in tudi Tekstilec je zelo zanimiv.

Rada se spominja vseh doseženih uspehov v času svojega dela v Svilanitu. Poseben in nepozaben za Svilanit in za vse delavce je bil dan, ko smo dosegli prvo milijardo dohodka.

V pogovoru se je dotaknila discipline, o kateri je bilo veliko govora, vendar meni, da bi bila lahko tudi boljša. Tudi

Mari se zaveda, da je pazljivost pri robljenju brisač nujna

odnos do družbenih sredstev ni vedno najboljši in opozorila žal ne zaležejo, tako kot so včasih. Meni tudi, da je pri osebnih dohodkih med novozaposlenimi in delavci z velikoletnimi izkušnjami premajhna razlika. Izrazila je željo, da bi čimprej pričeli z obljubljenim telovadbo med delovnim časom, ki bi bila robilkam še izredno dobrodošla in koristna. Tudi sistematski pregled ne bi bil odveč. Zadovoljna je s sedanjim vodilnim kadrom in želi, da bi vodstvo podjetja še naprej tako uspešno sukalo „krmilo“ podjetja in da ne bi bilo v skladiščih preveč blaga, ker je namenjeno potrošnikom.

Na koncu najinega „klepeta“ je še dodala, da je vesela, da dela v Svilanitu, ki je v teh letih, ko je tudi sama soustvarjala, toliko napredovalo, da ima med občani dokajšen ugled kot dobro podjetje. Želi si, da bi še teh zadnjih 5 let dela ostala pri sedanjem zdravju, da bi pot do službe in nazaj srečno prehodila, kot vsa leta nazaj ter se še naprej tako dobro počutila med sodelavci.

KUHAR DRAGICA

Po povabilu na razgovor je menila, da bi bilo bolje, da bi se pogovorila s kom drugim. Ko sem ji pojasnila, da bodo tudi drugi povedali o svoji prehojeni 30-letni poti, mi je ljubeznivo pripovedovala svojo življenjsko in delovno pot. Ob poslušanju sem ugotovila, da je bila njena dosedaj prehojena pot večkrat tudi zelo težka, zlasti še v njeni rani mladosti, zaradi česar se še danes hitro vznemiri.

Zato naj na kratko opišem njeno pripoved.

Bila je najstarejši otrok v družini, ki je bivala v Kričevem. Že kot otrok je doživela strahote vojne vihre, saj je meseca julija 1942 izgubila očeta, ki so ga ustrelili kot talca, skupaj s še 50 domačini. Nato je bila družina izseljena na Bavarsko, kjer so izgubili še starega očeta. Po vrnitvi iz taborišča se je mati, ker ni zmogla vseh bremen sama, ponovno poročila. Zaradi vojne je ostala tov. Dragica tudi brez šol, čeprav je v njej močno gorela želja, da bi se izučila za šiviljo. Ker doma ni bilo izgledov, da bi dosegla svoj cilj, se je odselila od doma in se preselila k Cajnarjevim v Mekinje, kjer je pomagala pri delu. Tu se je prvič srečala s šivalnim strojem, na katerega je večkrat poskušala šivati.

Dragica poskrbi, da je izgled garniture za kupca čimbolj vabljiv

Zaprosila je za delo v Svilanitu, toda ni ga takoj dobila, saj je takratni direktor želel, da bi prišla delati k njim domov, ker so imeli gostilno. Tov. Draga pa je bila takega dela vajena, saj je bila doma iz manjše gostilne. Kljub vsemu pa je končno le dobila delo v podjetju. Najprej so jo dali v tkalnico, kjer je zdržala le nekaj dni. Nato je bila premeščena

v šivalnico, česar je bila zelo vesela. Kasneje je preko organizacije Zveze borcev naredila tudi tečaj za šiviljo in si pridobila kvalifikacijo. Delala je polnih 22 let na šivalnem stroju, kjer je v tem času robila po širini, dolžini in na avtomatu. Zradi invalidnosti je bila premeščena na pakirni stroj. Sedaj pa že 1 leto dela na pakiranju garnitur Sara in Helena. S tem delom je zadovoljna in bi želela tu ostati vse do upokojitve.

Iz Mekinje se je preselila v Stranje, kjer je živila 11 let in od koder se je na delo vozila s kolesom. Kasneje sta si z možem zgradila hišo v Kamniku, za kar je dobila od delovne organizacije 500.000 S din posojila, čeprav ji je bila dana možnost najetja kredita v višini 1.200.000 S din. Zaradi bojazni, da ga ne bo mogla odplačevati, ni prevzela kredita v tej višini. Zato se je poleg dela v delovni organizaciji, trudila še popoldan in šivala na domu še kravate, šale, rute, slinčke, pregrinjala, garniture in s tem dosegla tudi dober zaslužek. Takrat se je vse pogosteje pričela kuhati „kavica“, saj drugače ne bi zmogla toliko narediti, ta dišeča črna obarvana vroča voda pa je le za nekaj časa pregnala spanec z oči.

Povprašala sem jo tudi o razlikah, ki jih opaža med nekdanjim in sedanjim stanjem v Svilanitu. Tu so razlike. Norme so višje in narediti moramo več za višji dohodek. Za delo smo se takrat nekako bali in zato se je vsak posebej trudil, da mu kdo ne bi rekel: „Ti pa nisi priden-a“. Danes med novodošlimi delavci tega ni opaziti. Primerjala je tudi prehrano med delovnim časom. Na sedanjo nima pripomb, je pa rekla, da so se v mislih tudi včasih posladkali s „štrudelnom“, kadar so jedli kruh in jabolka.

Na vprašanje pripadnosti delovni organizaciji, o posebnih zanimivih dogodkih pa je dejala.

Da bi se zaposlila v kakšni drugi delovni organizaciji ni niti razmišljala. To ji lahko tudi verjamemo, saj praznuje letos 30-letnico dela v isti delovni organizaciji.

Večkrat in rada se spominja udarniških akcij, kjer so urejevali tovarniško dvorišče in park, ročno mešali beton za novo, sedaj že staro upravno poslopje. V teh akcijah je večinoma sodelovala mladina in to po delovnem času. Na akcijah ni manjkalo niti dobre volje kljub temu, da so bili včasih tudi lačni.

Njeno počutje med sodelavci je dobro, tudi z mladimi se rada pogovarja. Sploh pa čuti, da je današnji čas preveč napet, saj stalen hiter tempo življenja ubija človeka. Morda je ravno tu vzrok, da ni več toliko pristnega odnosa med sodelavci kot ga je bilo včasih. Spominja se, da so včasih, če je zmanjkalo električnega toka, sodelavke skupaj posedele in pripovedovale svoja doživetja.

Njena želja je, da bi ji zdravje bilo vsaj toliko naklonjeno, da bi dočakala upokojitve in jo tudi kaj užila. Želim, da bi se ji to uresničilo v čimvečji meri.

PODGORŠEK MILENA

Tudi tov. Milena, zaradi svoje skromnosti, najprej ni bila preveč navdušena za pogovor o izgovoru, da ne bo mogla povedati nič posebnega. Da bi samo „hvalisala“ ni navajena, ker življenje ne prinaša samo lepih in veselih trenutkov, ko se človek najbolj počuti, ampak so včasih trenutki življenja na žalost tudi drugačni. Poznam jo že dve desetletji in sem že skoraj tudi sama verjela, da vem za njeno delovno zgodbo, pa sem se krepko zmotila. Bila je vedno prijazna, nasmejana in uslužna. Ko mi je pripovedovala, sem ugotovila, da tudi njena delovna pot ni bila vedno tako „rožnata“, čeprav sem si sama tako predstavljala, ko je živila vsakdan v tako imenovanem „izobilju denarja“. Marsikdo bi ji to celo zavidal. Vendar tov. Milene tudi kupi denarja niso ganili in je vedno znala točno ločiti, kaj je prisluženo in kaj ni njeno. Pa naj začnem kar od začetka.

Doma je bilo 9 otrok in za vse na kmetiji ni bilo dovolj kruha, zato si je delovno dobo pričela nabirati v „Induplati“ pred 36. leti. Tam je najprej delala v mokri predilnici, nato v obratni pisarni in v mezdnem oddelku. Na delo je hodila najprej peš, pot pa je bila dolga kar 5 kilometrov. Zato si je želela, da bi si kupila kakšno kolo in res so kmalu oddaljenejši delavci dobili nakaznico za kolo. Tudi sama je bila med njimi. To kolo pa je imelo najprej to posebnost, da je bilo brez plaščev, zato ga je domov prinesla na ramenih in veliko smeja je bilo na račun tega med takratnimi sodelavci in tudi doma, ker takšnega pač ni mogla uporabljati. Nato je sindikatu uspelo dobiti tudi še plašče za kolesa in takrat je tov. Milena svojega konjička „podkovala“. Tako je porabila mnogo manj časa za vsakodnevno pot do službe, in še danes jo isto kolo razbremenjuje peš hoje.

Po zaposlitvi v Šmarci je ponovno pričela z delom v proizvodnji. Najprej je delala nekaj let v barvarni, kjer so barvali in belili v banjah in žigrih, en mesec je bila pa celo za kurjača kotla. Ko je delavka iz pisarne nenapovedano zapustila delo, jo je takratni direktor tov. Jagodic poklical na upravo ter ji sporočil, da bo morala pičeti opravljati delo poenterke. Kljub ugovarjanju, da za to delo ni sposobna, ker nima ustreznih šol, je delo brez posebnih predhodnih instrukcij dobro opravljala, da so bili zadovoljni tako delavci v obratu, kot tudi na upravi. Na podoben način je pričela vršiti delo blagajnika. Tudi nad tem delom najprej ni bila nič navdušena, saj se je zavedala odgovornosti, ki pri blagajniku ni majhna. Takratni računovodja od predloga ni odstopil in menil, da oseba, ki se brani določenega dela, običajno dobro vrši dane naloge. In res, ni se zmotil. Sedaj mineva že 24 let

Zadovoljstvo Milene, da bo s tem denarjem razveselila vse v delovni organizaciji

kar vrši blagajniške posle za delovno organizacijo, zato jo tudi vsi zaposleni poznamo. Pripomb na delo praktično ni bilo, od revizorjev pa je bila celo pohvaljena, da je blagajna vzorno vodena. Da je bilo delo v redu opravljeno, pa je bilo treba velikokrat delati tudi več kot 8 ur. Delo se je zlasti povečalo ob prehodu izplačevanja osebnih dohodkov preko hranilnih knjižic, dočim osebni dohodek ni tako opazno porasel. Izostanki so bili redki, razen letnega dopusta. Celo z mavcem na roki je delo nadaljevala, saj si bolniške skoraj ni moga privoščiti, da je lahko vse postorila. Delo se je tudi na tem mestu povečevalo z obračunom potnih stroškov, z dnevniciami, s prehrabenimi boni, z vodenjem blagajni po TOZD-ih (3 blagajne), poleg teh pa še blagajno sindikata, gasilsko, hranilno in zato je največkrat tudi čas malice izkoristila za delo. Odkar si je delo s sodelavko razdelila, pa je veliko boljše.

Povprašala sem jo o njenem počutju v delovni organizaciji. Vprašanja sicer ni bila najbolj vesela, kljub temu pa mi

je zaupala, da se je med delavci v Svilanitu na splošno zelo dobro počutila, malo manj pa med nekaterimi sodelavkami. Srečna je bila, ko se je na „stari uravi“ lahko preselila iz prvotne pisarne v drug prostor, še bolj zadovoljna pa je sedaj v novi upravni zgradbi, ko imata s sodelavko veliko svetlo pisarno, ki sta si jo še olepšali z bogatimi cvetovi lepih lončnic.

Zanimali so me dogodki, ki se jih rada spominja in kakšne razlike vidi med „nekoč in danes“. Rada se spominja raznih športnih tekmovanj med nekdanjimi obrati v Šmarci in v Mekinjah, na katerih je tudi sama sodelovala, kot tek na 400 m, skoki v dalj, metanje krogle, odbojka in največkrat tudi zaradi dobre uvrstitve dobila kakšno simbolično nagrado. Nepozaben se ji zdi dan, ko so v delovni organizaciji prvič praznovali Dan žena, kjer je bila udeležba skoraj 100 %, tisti, ki so bili takrat v delovni organizaciji že 10 let, pa so dobili ure.

Med temi je bila tudi tov. Milena in ista ura ji še danes točno meri čas.

Tudi razlike ugotavlja. Veliko je bilo narejane, za staro upravno zgradbo so z udarniškim delom kopali temelje in pomagali pri nadaljnjem delu. Ojačale so se strokovne službe, saj dalj časa ni bilo nobenega inženirja, organizirana je dobra prehrana med delovnim časom itd.

V razgovoru mi je povedala, da se bo že letos sredi novembra poslovila od dela in delavcev v delovni organizaciji zaradi upokojitve, saj bo imela že 36 let delovne dobe. Marsikomu se bo stožilo, ko je ne bo več srečeval, saj je bila do zaposlenih vedno uslužna in prijazna.

Ko bo v pokoju, bo še naprej gojila rože, s katerimi ima veliko veselja in uspeha, saj je bila od Turističnega društva Kamnik za to tudi pohvaljena. Sprehajala se bo lahko po gozdu in mimogrede nabirala gobe, kadar bodo rasle, včasih pa tudi priskočila na pomoč domačim, zvečer pa rada spremlja novice, ki jih posreduje televizijski dnevnik.

Želimo ji, da bi se v pokoju dobro počutila, da bi bila še naprej dobrega zdravja, saj je bilo v življenju zanjo tudi veliko težkih trenutkov, ki jih je preživljala ob bolnih starih, gradnji hiše in ko je po kratki zakonski sreči izgubila življenjskega sopotnika.

ROZMANIČ ANGELA

Vsak začetek pogovora je bolj neroden, zlasti še v primerih, ko se gremo „novinarje“ po sili razmer. Za nadaljevanje ni bilo problema, saj je tov. Angela prijetno nanizala razne dogodke in zapazanja iz njenega obdobja v delovni organizaciji. Kljub temu sem prepričana, da je še marsikateri zanimiv dogodek ostal neodkrit. Pa kaj hočemo, smo ljudje, ki včasih tudi pozabljamo, pa čeprav tega niti nečemo.

Tov. Angela je svoja otroška leta preživela na kmetiji. Znano je, da na kmetijah nikdar ne zmanjka dela, dočim je z denarjem ravno obratno. Običajno ga je bolj malo ali celo premalo. Prav zaradi tega se je tudi tov. Angela odločila poiskati zaposlitev in si tako pomagati iz zagate.

Najprej je delala v Jugopamuku, ki je bil v sklopu Otekse. Na delo je hodila peš, ker obrat ni bil preveč oddaljen. Na začetku je delala 1 leto kot previjalka v previjalnici, 14 let pa je tkala in pred njenimi očmi so nastajali stkani metri brokata, ki so ga uporabljali za pregrinjala in za potrebe cerkve, ženske svilene rute in kratavno blago za potrebe vojske. Od 1968. leta dela na kontroli blaga, letos pa je prevzela še delo skladiščnika polizdelkov in materiala. Odkar dela na kontroli, lahko dela dopoldne, pred tem pa se je z možem 15 let menjala in si tako sama reševala problem varstva hčerk.

Od vsega dosedanjega dela se ji zdi tkanje še najbolj zanimivo, ko vidiš in sproti spremljaš izdelek in tudi bolj sam

Zadovoljna je kadar ni mnogo napak

si za strojem. Na kontroli pa je že večja napetost zlasti zaradi ljudi, ko vrši kontrolo njihovega dela in če je morda preveč površno tkanje se kaj hitro pozna, da je potem kúverta „tanjša“ in zato je objektivnost tega dela še prav posebno izpostavljena. Kljub temu pa odnosi do sodelavcev in do nadrejenih in obratno niso nič skaljeni.

Tudi njo sem radovedno povprašala po zanimivih preteklih dogodkih, veselih in manj veselih.

Pa se najprej ustavimo pri prijetnejših. Rada in večkrat se spominja tekmovanja, ki je bilo med tremi obrati (Jugopamuk – Šmarca – Svilanit v Mekinjah) in to v proizvodnji in v urejenosti okolja. Vsi, ki so bili takrat zaposleni v Svilanitu, so se pri delu in pri urejevanju okolice še posebej potrudili in si tako tudi prislužili prve nagrade, na katere imajo še danes lep spomin.

Manj vesel oziroma že skoraj žalosten dogodek pa je bil takrat, ko je hotela takratna vodilna struktura podjetja obrat svile ukiniti. V tistem času je bila ravno predsednik delavskega sveta in kako mučno je bilo to za vse tam zaposlene, če se bo predlog uresničil. Zaradi izrednega prizadevanja nekaterih, tudi sedanjí direktor tov. Jenko je veliko pripomogel s svojimi zavzemanji, da se je obrat samo zmanjšal in ne popolnoma ukinit. Čeprav je bilo zmanjšanje zelo občutno, saj je od 26 strojev ostalo v nadaljnji proizvodnji le 6 strojev, je proizvodnja le tekla dalje v sicer zmanjšani obliki in se kasneje ponovno povečevala tako, da je uspelo delavcem v TOZD Svila, da so si pred dobrim letom zgradili popolnoma nov obrat. Zmanjšanje strojnega parka je narekovalo tudi odpust delovne sile (ca 10 oseb). K sreči je bila

možna prerazporeditev v druge enote, vendar so vsi neradi zapustili svojo sredino.

Tudi po mnenju tov. Angele so se v času njene zaposlitve pojavile zelo velike spremembe. Včasih so bili delovni pogoji slabi, delali so neprekinjeno 8 ur, saj ni bilo ne malice ne odmora. Sedaj pa delajo v novi zgradbi in hodijo na malico v lepo urejeno menzo. Res je bil v začetku delovni prostor še precej hladen, ker je zelo velik, včasih postane pa še pre-majhen, če roba ne gre sproti ven. Bleščanja v obratu ni več, saj si lahko pomagajo z žaluzijami. V splošnem so delovni pogoji skoraj idealni.

Glede na to, da so nekateri izdelki bolj sezonskega značaja je želja tov. Angele, da bi prodaja nemoteno potekala, da bi tako imeli vsi zaposleni dovolj „belega kruha“ in da bi bilo še naprej vsaj tako, kot je sedaj, lahko pa tudi bolje.

Zadovoljna bom, če mi je vsaj delno uspelo predstaviti naše zveste delavke in se jim v imenu celotnega kolektiva zahvaljujem za njihov prispevek, da nam je danes lepo in dobro, njim pa želim še veliko osebne sreče.

Albin PIRŠ

Pred 3. konferenco

SINDIKAT IN SOCIALNA POLITIKA

Ker je uresničevanje socialne politike ena najpomembnejših nalog sindikata, ni čudno, da bo 3. konferenca Zveze sindikatov Slovenije obravnavala naloge in vlogo zveze sindikatov v socialni politiki in zagotavljanju socialne varnosti delavcev.

Občinski sindikalni svet je organiziral sestanek, na katerem smo se dogovorili za način dela v pripravah na to konferenco.

Naša delovna organizacija je bila določena za nosilca razprave s področja stanovanjske problematike, otroškega varstva in preskrbe občanov. Konec meseca avgusta smo sklicali sestanek, na katerega smo povabili predstavnike šestnajstih delovnih organizacij in ustanov v občini. Žal zaradi dopustov udeležba ni bila najboljša. Kljub temu pa je bila razprava dokaj živahna in ni manjkalo pripomb na gradivo konference.

Stanovanjska problematika

Ko smo govorili o stanovanjski problematiki smo ugotavljali, da je sicer sistem socialistične solidarnosti in vzajemnosti brez dvoma potreba in obveznost pri urejanju perečih stanovanjskih problemov, vendar smo prepričani, da stalno siromašenje stanovanjskih sredstev, ki ostajajo v organizaciji združenega dela na račun sredstev solidarnosti in vzajemnosti pomeni odtujevanje le teh delavcu in zmanjševanje njegovega vpliva na neposredno koriščenje teh sredstev. V organizacijah združenega dela je delitev stanovanjskega denarja zelo dosledno in kritično obravnavana in pod stalnim in neposrednim nadzorom delavca – samoupravljalca. S tem

je možnost raznih nepravilnosti, katerim priča smo na področju dodeljevanja solidarnostnih sredstev, precej manjša.

Naša želja je, da se razmerje pri delitvi stanovanjskih sredstev popravi v korist sredstev, ki ostajajo v OZD.

Predlagana usmeritev na področju stanovanjske gradnje, ki opredeljuje razmerje 60:40 v korist družbene stanovanjske gradnje, nikakor ne bi smela biti posplošena. Načini in potrebe reševanja stanovanjskih problemov delavcev se v slovenskem prostoru razlikujejo. Predvsem prostor in s tem različne možnosti individualne gradnje naj bi narekovalo diferencirano razmerje, ki naj bi v prostoru, kjer je močna individualna gradnja, dovoljevali razmerje 50:50.

Čeprav gradivo ne omenja, želimo opozoriti na problem odkupa solidarnostnih stanovanj. Po sedanjih predpisih naj bi šlo v primeru, da delavec, ki mu je bilo stanovanje dodeljeno, želi to kupiti, za drugo prodajo, kar pomeni plačilo prometnega davka. Takšna pozitivna zakonodaja vpliva nevzpodbudno na delavce, ki stanujejo v „solidarnostnih stanovanjih“, pa bi želeli le te odkupiti.

Otroško varstvo

Pravilne so ugotovitve, da je gradnja otroških vrtcev predraga. Za takšno stanje je krivda tako na strani projektantov in investitorjev kot tudi tistih, ki sestavljajo vzgojno varstvene normative. Vztrajanje na veljavnih normativih, ko tudi zaradi teh nismo v stanju financirati takšen vzgojno varstveni sistem, ki bi ga želeli, ne da bi pri tem zanemarili celo vrsto otrok, ki imajo varstvo „organizirano“ na cesti.

Obenem ugotavljamo, da imamo v stanovanjskih blokkih vrsto vzporednih skupnih prostorov, ki si jih v mnogih primerih posamezniki celo lastijo. Nobene škode za stanovalce ne bi bilo, če bi v takšnih prostorih z manjšimi dodatnimi sredstvi poskušali urediti otroško varstvo.

Popoldansko varstvo otrok za zaposlene je še vedno odprto vprašanje, čeprav smo ga poskušali že večkrat rešiti. Pojavljajo se sicer pri tem določene ovire, kljub temu predlagamo, da z analizo v organizacijah združenega dela ugotovimo potrebo in če ta obstoji, poskušamo poskusno uvesti v eni izmed enot VVZ v občini tudi takšno varstvo.

Sporno je tudi plačevanje tako imenovane režije v VVZ ob odsotnosti varovanca. Gre za dejstvo, da morajo v primeru dnevne odsotnosti, starši za ta dan plačati določene režijske stroške. Mnenja smo, da bi moralo biti to nadomestilo različno in odvisno od vzroka izostanka (manjše v primeru bolezni, odsotnosti zaradi izmenskega dela, dela v podaljšanem času in večje v drugih primerih)

Preskrba občanov

Čeprav na sestanku ni bilo predstavnika DO KOČNE, s katerim bi lahko sodelujoči na razpravi obravnavali občasne razmere na področju preskrbe, so prisotni izrazili svoje nezadovoljstvo. Slaba je preskrba z osnovnimi življenjskimi potrebščinami kot tudi celotna ponudba, ki jo DO Kočna zagotavlja občanom. Razpravljalci so mnenja, da bi bil že čas, da se občina Kamnik odpre tudi drugim trgovskim organizacijam združenega dela v republikli.

Zaposlovanje

O zaposlovanju so obširneje spregovorili razpravljalci v DO Stol. Kljub temu, da ugotavljamo porast nezaposlenosti, v naši občini še vedno težko dobimo delavce za delo v ne-

posredni proizvodnji. To velja tako za opravljanje najenostavnejših del, kakor tudi za zahtevnejše strokovno delo v proizvodnji.

Pokojninsko zavarovanje

Delovni organizaciji KIK in Rudnik kaolina sta bili določeni za nosilki razprave o pokojninskem zavarovanju in socialni varnosti starejših občanov.

V razpravi so oblikovali predlog, da je nujno potrebno poenostaviti postopek za pridobitev pokojnine. Zagotoviti je potrebno minimalne pokojnine, ki bi pokrivala vsaj osnovne življenjske potrebe.

Zahtevajo, da se delavci, ki so izpolnili pogoje za upokožitev, tudi dejansko upokožijo ter da se prekine honorarno delo upokožencev. S tem bi bile dane možnosti za zaposlitev mladih šolanih kadrov in s tem tudi izboljšanje izobrazbene strukture zaposlenih.

Ko so govorili o socialni varnosti, so bili mnenja, naj socialno pomoč prejema le tisti, ki je nezmožen za delo ali pa je brez zaposlitve, vendar ne po svoji krivdi. Čim pa bi nezaposlenemu delavcu našli ustrezno delo, pa ga ta ne bi hotel sprejeti, se mu pomoč ukine.

Z domovi za upokožence smo sicer rešili veliko težkih socialnih problemov, vendar pa so ti domovi očitno predragi, da bi lahko ostareli občani našli v njih svoje zatočišče.

Mislím, da so pripombe, ki smo jih slišali v teh razpravah, dovolj utemeljene in dajejo dobro osnovo za pripravo skupnega materiala o naštetih temah.

Tako bo delegat, ki ga bomo v naši občini izvolili za 3. konferenco res lahko učinkovito sodeloval na konferenci in vplival na oblikovanje take socialne politike, ki bo čimbolj ustrezala potrebam delavcev.

Adi KUŽNIK

IZVOZ — splošna družbena obveza

Ob letošnjem polletju ugotavljamo, da je stanje plačilne bilance SFRJ izredno kritično. Razlog temu so seveda neugodna gibanja v naši zunanje-trgovinski menjavi, še zlasti pa nismo uresničili naših izvoznih načrtov. Posledica tega je pomanjkanje deviz, kar neposredno vpliva na nezadostno preskrbljenost industrije z uvoznimi surovinami in ogroža normalni potek proizvodnje. Ob vsem tem poteka dokaj intenzivna akcija pospeševanja izvoza, ki pa žal ni rodila posebnih sadov. Jasno je, da je izvoz s stališča narodnega gospodarstva edina možna alternativa, vprašanje pa je, kako posamezni gospodarski subjekti gledajo na izvoz skozi prizmo njegove dohodkovne zanimivosti.

Vsi vemo, da smo lansko devalvacijo spremenili v inflacijo in, da so življenjski stroški do letošnjega avgusta porasli v primerjavi s povprečjem leta 1980 za 44,6 %. To z drugimi besedami pomeni, da so se na jugoslovanskem trgu za toliko

dvignile cene blaga in storitev. Če na ta pojav gledamo kot proizvajalci in ne kot potrošniki se moramo vprašati, koliko bi nam moral tuji kupec plačati za naše blago ali storitev, da bomo s cenami v izvozu prav tako zadovoljni, kot smo s cenami na domačem trgu.

Preden se lotimo tujega kupca pogledajmo, kakšno spremembo nam je prinesla sprememba tečaja dinarja. Od junija 1980 do junija 1981 se je na primer kupni tečaj nemške marke dvignil za nič več in nič manj kot 1,2%. Najbrž ni treba posebej razlagati, da tujemu kupcu še na misel ne pride, da bi za nekaj kar je lani stalo 5.— DM letos plačal 7,14 DM in s tem plačal tudi našo inflacijo. Pri vsem tem tudi dvig izvozne stimulacije za 5 odstotnih točk ne pomeni skoraj nič, saj bi ob upoštevanju te spremembe tuji kupec še vedno moral plačati namesto 5.— DM kar 6,80 DM, ali 36% več kot lansko leto.

Kupčeva resnica pa je takšna, da zaradi slabše situacije na trgu vztraja pri istih cenah kot v lanskem letu, vsak malenkosten dvig cen pa se odrazi v zmanjšanju količine, kijo je pripravljen kupiti.

Če se iz proizvajalca zopet prelevimo v potrošnika pa želimo, da bi naš osebni dohodek pomagal pri nakupu življenjskih potrebščin tako, da bi kar najmanj občutili porast življenjskih stroškov. Dohodek bomo torej iskali pri prodaji na domačem tržišču in tako ravnali kot „dobri gospodarji“.

Za izračun primera sem uporabil statistične podatke, ki temeljijo na povprečjih, konkreten porast cen na domačem trgu v posamezni proizvodni panogi pa lahko le krepki ali slabi odločenost proizvajalca, da manj izvažajo.

Vendar pa mora v vsakem gospodarstvu obstajati neka sila, ko ozke podjetniške interese podredi širšim, navadno gospodarskim. Pri nas je ta sila očitno še vedno dokaj oddaljena od združenega dela. Ukrepi h katerim se zatekamo so dostikrat izredno spremenljive narave in zelo drastični, informacije o njih pa največkrat tako „strogo zaupne“, da zanje združeno delo le težko zve v trenutku, ko jih najbolj

potrebuje pri raznih dolgoročnih poslovnih odločitvah, zlasti v času planiranja.

Izvozno usmeritev nekega narodnega gospodarstva lahko dosežemo le z uspešnim delovanjem celotnega sistema, kjer ima vsak subjekt svoje značilnosti in možnosti, ki morajo biti znane in priznane.

V načelu morajo vsi tisti, ki devize pridobivajo zagotoviti zadostno količino deviz za svoje potrebe in za potrebe tistih, ki deviz ne pridobivajo iz takšnih ali drugačnih razlogov. Ravno v sistemu te prerazdelitve deviz pa leži ključ problema.

V situaciji kakršna vlada na tem področju danes, tisti subjekti, ki so sposobni devize pridobivati niso stimulirani, da bi jih pridobili več, kot pa jih samo potrebujejo, saj bi bila cena za takšno ravnanje previsoka.

Odpovedati bi se namreč morali višjemu dohodku, ki si ga lahko zagotovijo s prodajo na domačem trgu.

Motne v preskrbi z reprodukcijskimi materiali pa povzročajo pri tistih, ki deviz ne ustvarjajo motnje v proizvodnji in motnje pri preskrbi domačega tržišča gotovih izdelkov ter tudi polizdelkov.

Tudi naša delovna organizacija se ravna po načelih, ki nam zagotavljajo uspešno poslovanje v trenutnih pogojih: izvoz je nujno zlo s pomočjo katerega pridobimo toliko deviz, kolikor jih potrebujemo za zagotovitev nemotenega poteka proizvodnje. To pa je več kot lahko stori prenekatera organizacija združenega dela in več kot je naša obveznost do družbe, ki smo jo izpolnili že ob polletju.

Naši kopalni plašči si utirajo pot na Belgijsko tržišče preko znane firme TRENCO. Pri proizvodnji plaščev se je ob obisku kontrolorja te firme ugotovilo, da je ime firme sigurno slovenskega izvoza in izhaja iz besede „trenati“

B.W.

Ivana SKAMEN

V deželi velikega oktobra

Megleno jutro je obetalo sončen dan; kot nalašč za prijeten in varen polet Svilanitovih popotnikov za Leningrad, mesto ob izlivu Neve v Finski zaliv, mesto, kjer je živel Lenin

in Veliki oktober, na obali reke Neve pa še dandanes zasidra na legendarna križarka Aurora spominja na začetek velike oktobrske revolucije.

A več o mestu, ki ga nekateri imenujejo severne Benetke, drugi mesto muzej, kasneje, saj nas je JAT-ovo letalo dobro razpoložene najprej poneslo do Beograda, kjer nas je simpatična beograjska vodička po velikih ceremonijah s kovčki in potovalkami, skupaj z njimi popeljala do Hiše cvetja. Ogedali smo si lep poslednji dom našega Tita in se poklonili njegovemu spominu. Pred muzejem 25. maj se je vila dolga kolona obiskovalcev, nam pa se je zaradi bližnjega poleta letala za Leningrad mudilo na letališče; med potjo smo skozi okno avtobusa zrli v zanimivi stari del mesta in moderni Novi Beograd.

Zelo topel dopoldan v Beogradu smo po natančnem carinskem pregledu zapustili, ko nas je rusko letalo ljubeznivo sprejelo v prostor, kjer je „kraljevala“ samo naša družčina. Po hladnem kosilu in kozarčku dobrega vina, smo po stari kranjski navadi zapeli in židana volja nas ni zapustila do končne postaje — letališča Pulkova v Leningradu. Dolgotrajen in temeljit pregled ruske carine je nagnal strah v kosti tudi tistim, ki v kovčkih niso krivali kavbojk in „črne rublje“. Ure carinskega pregleda so počasi minevale, mi pa smo žejni, lačni in utrujeni stiskali pesti za vse, ki so morali pod natančno carinikovo oko.

Ker je bil ruski čas pomaknjen za tri ure naprej, smo v hotel LENINGRAD prispeli ravno na večerjo. Pojedli in popili smo vse, kar nam je nudila bogato obložena miza nenavadnih ruskih specialitet. Poskusili smo tudi kaviar, tako čislano specialiteto, a smo kaj hitro ugotovili, da je čez kranjske specialitete ni.

Sobe, ki so nam bile dodeljene, so imele večinoma zrgled na reko Nevo, v njej zasidrano Auroro in mesto Leningrad. Kljub hudi sopari, ki je bila posledica dnevne temperature okoli 30°C, se nam je ponujal zares enkratni pogled. Mogočne zgradbe, za katere smo kasneje ugotovili, da je skoraj vsaka druga muzej, pozlačeni zvoniki in med njimi kot kača reka Neva, preko katere se vzpenjajo čudoviti mostovi. Kljub pozni uri, je bilo zunaj svetlo, kajti bili smo sredi bele leningrajske noči, ki se pričenjajo 15. junija in trajajo do konca julija. Pogled skozi okno nam je obetal zanimive stvari, ki si jih bomo ogledali v naslednjih dneh.

Prvi leningrajski „beli večer“ smo slovesno zaključili v nočni restavraciji, kjer smo za devize lahko popili uvoženo pivo, kozarec vina ali šampanjca. In kljub utrujenosti smo še zmoogli zaplesati ruski „kazačok“.

Z Natašenko po Leningradu

Po zajtrku, ki je bil v Leningradu od vseh obrokov najboljši, predvsem zaradi odličnega kefirja, slastnih sirovih palačink s posebno dobro polivko in kolačev, smo zasedli mesta v avtobusu in se s simpatično, vendar nekoliko strogo vodičko Natašenko popeljali na ogled mesta. Vozili smo se po leningrajskih „prospektih“, po naše bulevarjih ali širokih mestnih ulicah, občudovali mogočno stolnico sv. Izaka, zunanja pročelja nekaterih izmed 80 leningrajskih muzejev, Petropavlovsko trdnjavo, Zimski dvorec — Ermitaž. Tu nas je domačin uokviril v simpatični fotografiji, ki smo jo že čez dan prejeli za dva rublja. Natašenka pa je pripovedovala naprej... Spomenik na Dvorskem trgu ima toliko ton, maketa stolnice sv. Izaka je sestavljena iz toliko delov... Če bi si hoteli ogledati vsak razstavljeni eksponat v Ermitažu le eno minuto, bi prišli iz muzeja čez dvanajst let... Nejeverno smo zmajevali z glavami in žal nam je bilo, da si vsega tega nismo mogli zapomniti. Pili smo kavo v stari lepi kavarni (za devize seveda) in bili zelo važni, saj si je tu menda hotel prirediti banket sam Hitler, a mu to ni uspelo.

Vozili smo se čez nešteto mostov s čudovitimi ograjami; Natašenka pravi, da je mesto zgrajeno na sto enem otoku, ki

so med seboj povezani s 380 mostovi, zato ni čudno, da ga nekateri izmenjujejo — muzej mostov. Preko Neve se vzpenja 8 mostov, dolga je 74 kilometrov in je plovna. Leningrajski mostovi se dvigajo, enega smo tisti večer videli tudi mi.

Spomenik na Dvorskem trgu

Ker je bilo tistega dne zelo vroče smo z zavistjo gledali na kopalce, ki so se kopali na starem leningrajskem kopalšču v bližini Petropavlove trdnjave.

Počasi smo dojemali bogastvo leningrajske zgodovine, čeprav predstave o neprecenljivosti tega nismo imeli. Ko smo se vračali na kosilo, smo si skušali vtisniti v spomin največjo veleblagovnico v Leningradu, kjer smo v prostem popoldnevu istega dne zapravljali rublje.

Leningrajske trgovine, del ruske zgodovine

S spiski domačih naročil smo se odpravili v trgovinski center. Velika gneča na pločnikih in še večja v trgovinah nam je jemala pogum. Razočarani smo ugotovili, da dolga vrsta ljudi čaka na sadje, čeprav ga sicer nikjer nismo videli. Tekstil nas je razočaral, obutev prav tako in ocenili smo jo lahko le za povprečno vzhodnjaško. Ponudbe prehrabnenih artiklov ni, le osnovna živila, a še tem nismo vedeli imena. Sicer nas je to zanimalo bolj mimogrede, saj smo predvsem iskali spominke, a tudi teh ni bilo lahko najti, sploh pa ne v trgovinah, kjer smo lahko kupovali za rublje. Kljub nekaterim modernejšim blagajnam, ki smo jih zasledili v trgovinah, Rusi še vedno spretno računajo na velike lesene računalnike.

Razočarani smo se izogibali notranjosti trgovin, saj so stare in znamenite imele tudi neprijetno lastnost, da so močno zaudarjale. Zato smo kmalu opustili nakupovanje in

se lotili iskanja stojnice z osvežilno pijačo, saj je sonce neusmiljeno grelo preko 30°C.

Med iskanjem smo si suho grlo hladili s sladoledom, a po zelo sladkem hladilu smo bili še bolj žejni. Žal nismo našli ne stojnice, ne slaščičarne, ne gostilne in obupani smo se odpravili na tramvajsko postajo. A kot po čudežu smo se znašli pred gostilno Čajka, za katero bi na prvi pogled težko sodili, da je gostilna, še manj pa odprta. Kot vojaki po zmagi smo okupirali mizo v kotu, kjer smo si hitro pomagali, a ne po „napitku“, ki je bil neznanega okusa, ampak po dobrem vinu in odlični sirovi plošči, ki smo jo popestrili s pikantno omako.

Za zaključek prvega dne smo si ogledali še dviganje mostov na Nevi sredi bele, leningrajske noči.

Ermitaž, Piskarjevsko pokopališče, stolnica sv. Izaka

Vse, kar smo videli naslednjega dne z Natašenko je bilo lepo, a nepozaben je bil sprehod po Piskarjevskem pokopališču, kjer gori večni ogenj več kakor 600.000 Leningrajčanom. Sedemnajst skupnih grobnic, ki niso iz marmorja ali drugega dragocenega kamna, ampak so le velike travnate gomile s skromno marmorno ploščo, nas je impresioniralo, beseda se je ob večnem igranju glasbe izgubila. Veličasten kip žene med gomilami pa kot bi varoval neme junake Rdeče armade, ruskih domoljubov . . .

V Ermitažu so uživali vsi ljubitelji kulturnih umetnosti, starih evropskih mojstrov, v stolnici sv. Izaka pa mogočno nihalo že stoletja dokazuje, da se zemlja vrti. Freske v kupolah so videti prav majhne, a imajo po Natašenkinih besedah 280 m² premera. Težko je ugotoviti, koliko truda in naporov so vložili veliki mojstri v izdelavo teh fresk. Svoje delo so kontrolirali tako, da so se neprestano ob izdelavi fresk, spuščali po 96 m dolgi lestvi na tla in s tal opazovali svoje delo.

Dan smo popestrili z vožnjo po Nevi, ki pa nam na žalost ni ponudila posebnih užitkov, zaradi oddaljenosti postaje pa smo morali pešačiti debelo uro. Dan smo zaključili v 7. nadstropju hotela Leningrad, kjer smo pridno praznili steklenice in krožnike s trdo kuhanimi jajci. Za steklenico najboljšega vina smo odšteli 5 rubljev, za šampanjec 6 rubljev, za porcijo trdo kuhanih jajc pa le rubelj (en rubelj po neuradni menjavi znaša 11.— din).

Skozi fontane smeha in laži

Najlepše dopoldne smo preživeli na obisku Petrovega letnega dvorca. Zelo ljubek raste sredi mogočnega parka, v katerem je na tisoče in tisoče fontan — vodometov. Nekoliko kičasti so se nam zdeli veliki kipi, vsi pozlačeni, a so ob mogočni baročni glasbi ob 11 uri po njihovem času postali enkratni. Takrat se namreč odprejo vodometi, ki vrejo skoraj iz vsakega kotička Petrovega dvorca in parka. Opazovali smo radovedneže ob fontani smeha, kjer jih je nepričakovano namočil „dež“. Tekli smo pod tako imenovanim „drevesom laži“, a lažnivcev očitno med nami ni bilo, ker ni bil nihče moker. Seznanili smo se z modernim gospodinjstvom in pohištvom iz Petrovega časa, najbolj pa smo se zabavali ob njegovi postelji, saj je bila po kratki modi tako majhna, da je moral spati sede. Po sprehodu skozi park, in zadnjem pogledu na nenavadno bivališče carja Petra, ki je v svojem dvorcu kaznoval vse goste — zamudnike, da so morali na dušek popiti bokal ruske vodke, smo se odpravili proti avtobusu. Ker je sonce že tretji dan neusmiljeno grelo, nam je bilo iskanje avtobusa odveč, za nameček pa je bil ta še brez soferja. Po polurnem iskanju smo ga zagledali v sosednjem

avtobusu, kjer je s svojimi kolegi kartal . . . Komentar je odveč, a veseli smo bili, ko smo se bližali hotelu Leningrad.

Nenavadno bivališče carja Petra Velikega

Popoldan smo si ogledali Petropavlovo trdnjavo, v kateri se nahajajo grobnice ruskih velikašev; ob njih smo ponovno poslušali njihove usode, ki nam jih je pripovedovala Natašenka. Del popoldneva smo izkoristili še za nakup spominkov in drugih reči za domov; počitek pred večerjo pa je bil utrujenim popotnikom iz Kamnika več kot dobrodošel.

Slovo od Leningrada smo imeli v hotelu Moskva, kjer je bilo zares veselo in smo se vsi od prvega do zadnjega razživeli ob pravi gorenjski polki, v našem kolu, tako da so nam zaploskali celo turisti. Ta večer smo prvič pili pravo rusko vodko in doživeli (nekateri samo) „krst z vožnjo v metroju“.

V srcu Rusije — Moskvi

S hladnim zajtrkom v vrečkah, smo se zgodaj zjutraj z avtobusom odpeljali proti letališču Pulkovo. Še enkrat smo s pogledi obnavljali znamenitosti Leningrada in se z lahkim srcem poslovili od pustih izložb trgovin, starih tramvajev in še bolj razmajanih taksijev. Z eno in pol urno zamudo zaradi okvare letala, smo zapustili Leningrad in po dobri uri letenja prispeli v Moskvo, „mesto usode“, ki sta ga zaman želela Napoleon in Hitler. Že na prvi pogled je Moskva povsem drugačna od Leningrada; je tipično evropsko velemesto. Nikoli pozabljeno ne bo prvo srečanje s Kremljem, ki je ponos Rusov. Trdnjava je zgrajena v 12. stoletju, ob koncu 15. stoletja pa so jo obdali s 16 metrov visokimi utrdami.

Pred Leninovim mavzolejem

Čudovito lepe cerkve in 80 m visoka cerkev Ivana Velikega s pozlačeno kupolo, se nam zde kot pravljica sredi mestnega „živ-žava“. Videli smo Leninov mavzolej iz rdečega granita in črnega labradolita. Menjava straže pred mavzolejem, kjer je sarkofag s truplom Vladimirja iljiča Lenina, je bila veličastna. Poslovili smo se od čudovitih cerkva, Rdečega trga — Kremlja in znane kremeljske ure na stolpu Spaskega, katere glas prenaša radijska postaja v Moskvi. Po zelo dobrem kosilu v hotelu Inturist, smo pripravili še zadnje devize za nakup zelo ljubkih spominkov v hotelski berioski. Tu smo našli vse, kar smo zaman iskali v Leningradu, žal pa nam je zmanjkalo denarja.

Ena od značilnih ruskih cerkva na Rdečem trgu

Slovo od Rusije je bilo težko v pravem pomenu besede, saj so zato poskrbeli ruski cariniki, ki so si za ogled naše prtljage vzeli zelo veliko časa. Po kapljicah in jezni smo se zbirali v letališki avli, kjer smo čakali na Jat-ovo letalo, ki je imelo precej zamude. Med čakanjem smo si krajšali čas s pogovorom o vtisih obiska. Blišč in lepota ruskih znamenitosti prikrivata zelo povprečno, če že ne skromno rusko vsakdanje življenje, ki ga turisti pri ogledu teh, ne zaznavajo. Zato smo složno ugotovili, da je v Rusiji biti lepo — le turist.

Oddahnili smo si šele v JAT-ovem letalu in gostoljubnost jugoslovanske posadke nas je še bolj prevzela z domotožjem. V Beogradu smo zaradi zamude letala opravili le formalen carinski pregled in že čez nekaj trenutkov smo sedeli v letalu, ki nas je popeljal proti Brniku.

Polni nepozabnih spominov smo si globoko oddahnili, ko smo leteli domačim nasproti.

Milan WINDŠNURER

Za kvalitetno planiranje — kvalitetna analiza

Zopet smo sredi dela pripravljanja podatkov potrebnih za sestavo gospodarskega plana, tokrat letnega za leto 1981.

Že v prvi polovici avgusta je planski oddelek našega podjetja razposlal rokovnik teh priprav, po katerem bodo do

določenih terminov razni nosilci, povečini vodje služb in oddelkov, skupaj s svojimi sodelavci pripravili potrebne podatke za sestavo gospodarskega plana za naslednje leto.

V dveh mesecih eni preje, drugi pozneje, bodo morali biti ti kvalitetni podatki nared. Napisali smo kvalitetni podatki — kaj to pomeni pri našem planiranju?

To pomeni, da brez te kvalitete sploh ni mogoče sestaviti kakovostnega celotnega plana temeljne ali delovne organizacije. Naj navedemo samo nekaj primerov, do katerih zaradi nekaliteta planiranja osnovnih podatkov, lahko pride.

Denimo, da smo nerealno planirali asortiman in prodajo. Ob še tako dobrem planiranju stroškov bomo v takem primeru prišli do nerealnega plana dohodka, bodisi prevelikega ali premajhnega. Pa še drug primer: Skrbno smo proučili trg, skrbno planirali prodajo in proizvodnjo tako, da lahko pričakujemo realen plan prodaje oz. prihodkov. Na drugi strani pa smo pri planiranju stroškov, te vse preveč površno načrtovali. Ob odštevanju planiranih stroškov od planirane realizacije bomo v takem primeru zopet dobili napačen plan dohodka, ki je kot vemo temeljna kategorija planiranja in vseh ekonomskih analiz in ocen.

Ob takšnem planiranju pride kaj lahko do zares usodnih posledic, še posebej pa v današnjih težkih gospodarskih razmerah, ko je racionalno poslovanje pogoj ne za uspeh ampak nemalokrat za goli obstoj. Samo pomisliti je treba, da se glede na planirani dohodek izdela plan njegovega razporejanja za osebno, skupno in splošno porabo, za razširitev materialne osnove dela in za rezerve.

Pri previsoko planiranem dohodku, na primer, lahko predvidimo previsoko planirane osebne dohodke, prehod iz višjih na nižje osebne dohodke pa je kasneje kaj neprijetna stvar. Prav tako nas previsoko planirani dohodek lahko zavede, da se odločimo za neko naložbo, za katero so, časovno ob koncu leta 1982 v konstrukcijo financiranja vključena tudi, v tem primeru previsoko planirana razporejena sredstva za čisti poslovni sklad. V takšnih slučajih seveda lahko pride do raznih prekrškov in podobno. V nasprotnem primeru, če smo dohodek planirali prenizko, bomo tudi njegovo razporeditev planirali na nižjem nivoju. Tudi pri tem so lahko posledice težke. Nismo se odločili za neko novo nujno naložbo, za nabavo nekega potrebnega stroja, spričo česar naša proizvodnja ne bo tako kvalitetna oz. bo prišlo do ozkih grl in podobno. V takih primerih so rezultati takšnega planiranja lahko usodni ne samo za to leto ampak tudi za naslednje, saj lahko pride medtem do bistvenih podražitev in zaradi tega neke opreme sploh ne bo več mogoče nabaviti itd.

Iz tega lahko vidimo, da velja pristopiti k načrtovanju osnovnih planskih podatkov, planskih zidakov, bi lahko rekli tem, zelo zelo resno.

Kako bomo to storili? Vsako področje plana, za katerega smo bili zadolženi bomo najprej skrbno proučili. Potrebno bo pogledati, kakšne posledice na določeno področje bo na primer imel plan asortimana proizvodnje in prodaje za prihodnje leto. Ugotoviti bomo morali, ali bo na plan našega področja, na primer neke vrste stroškov, vplivalo izvajanje nekih načrtovanih investicijskih del v letu 1982.

Skrbno bomo pregledali letošnjo realizacijo našega področja plana, ali bodo kakšne stvari, ki so letos vplivale na višino n.pr. stroškov ali n.pr. prihodkov, v prihodnjem letu odpadle. Rezultate realizacije nam zaupnega področja bomo primerjali tudi iz preteklih let tako, da bomo iz tega lahko izluščili trend rasti oz. nazadovanja. Ob planiranju nabave raznih materialov ne pozabimo na morebitna dejstva, da zahtevanih materialov, morda v prihodnjem letu sploh ne bo mogoče kupiti in se bo treba odločiti za nadomestne ali kako drugače. Dostikrat bo naše področje planskih podatkov vezano na razne predpise, ne pozabimo jih upoštevati. Povsod tam, kjer se zahtevajo naši podatki izraženi vred-

nostno, planiramo po trenutno veljavnih cenah. Pri izračunu trendov pa upoštevamo v preteklih letih stopnje inflacije.

Skratka, kot je razvidno, je potrebno za vsako področje, prědno zanj določimo nove planske podatke, skrbno analizirati z vseh možnih strani.

Le tako bomo skupno pripravili realen plan, takšen plan, ki nam bo ob sedanjem možnem predvidevanju za prihodnje leto omogočil izračunati za naše proizvode realne kalkulacije, na podlagi katerih se bomo lahko odločali za pravilne poslovne odločitve, ki nam bodo ob zaostrenih pogojih gospodarjenja še kako potrebne.

Zdenka RIJAVEC

14. karavana delavske solidarnosti — KOTOR 81

V sredo, dne 2. 9. 1981 smo se udeleženci 14. karavane delavske solidarnosti iz Kamnika odpravili na dolgo pot v Kotor. Potovali smo mimo Zagreba po avtocesti do Stare Gradiške, od tam smo potovanje nadaljevali proti jugu ob reki Vrbas. Pot nas je vodila skozi zelo slikovite in lepe pokrajine Bosne in Hercegovine. Da je bilo naše potovanje še bolj zanimivo, nam je profesor Mačkovšek Andro pripovedoval o zgodovinskih dogodkih iz narodnoosvobodilne borbe. Prvi daljši postanek je bil v Jajcu. Ogledali smo si mesto Jajce, slapove Vrbasa, muzej in dvorano, kjer je bilo II. zasedanje AVNOJ-a. Nato smo potovali preko Bugojna, Jablanice do Mostarja, kjer smo prenočili. Zjutraj smo nadaljevali pot do morja in ob obali proti Dubrovniku, ki smo si ga malo ogledali in že nadaljevali pot proti Boki Kotorški. V Ristanu so nas pričakali domačini iz Kotorja, ki so bili vse 3 dni naši gostitelji. Točno ob 17 uri so pripeljali vsi avtobusi z udeleženci 14. karavane delavske solidarnosti iz pobratenih mest pred vrata starega mesta. Prebivalci Kotorja so nam

pripravili topel in prizrčen sprejem. Ogledali smo si star del mesta. Kotor je mesto z morskim pristaniščem v Boki Kotorški. Leži pod Lovčenom. Stari del mesta je obdan z obzidjem. V mestu so številni stari arhitekturni spomeniki. Mesto se prvič omenja v 7. stoletju. Ime ima od srednjeveško latinskega Čaturma. Najbolj vidni sledovi katastrofalnega potresa, ki je prizadel mesto Kotor in njeno okolico leta 1979 so v starem delu mesta. Mesto Kotor je prišlo s svojimi zgodovinskimi spomeniki pod zaščito UNESCO. Po ogledu je bil svečan miting v letnem gledališču, s pozdravnim govorom in kulturno umetniškim programom, ki je vse navzoče zelo navdušil.

Naslednji dan smo položili venec na spomenik padlim v NOB. Nato so nas povabili v razne delovne organizacije. Mesto ima termoelektrarno, industrijo drsnih ležajev, likerja in eteričnih olj, mila, kozmetičnih sredstev, pohištva, tovarno gumijastih izdelkov, tekstilno konfekcijo, rafinerijo olja idr. Najpomembnejše morskopristanišče na področju Črne gore je sedež Jugoslovanske oceanske plovitbe (Jugooceanija). Kosilo smo imeli v delovnih organizacijah. V popoldanskem času so imele sprejem delegacije iz vseh pobratenih mest pri predsedniku Občinske skupščine. Zvečer je bilo prijateljsko srečanje, kjer smo ob prijetni glasbi in plesu spoznavali še druge udeležence karavane. V soboto nas je trajekt popeljal po zalivu Boko Kotorške. Odpluli smo iz Kotorja mimo znamenitih otokov, preko ožine Verih v Tivat. Vožnja je trajala kar 3 ure. V Tivatu so nas čakali avtobusi in nas odpeljali na planino Vrnac nad Boko Kotorško, kjer se je s pesmijo in plesom končala 14. karavana delavske solidarnosti iz pobratenih mest Gornji Milanovac, Zrenjanin, Kamnik, Peč, Slavenska Požega, Strumica, Travnik in Kotor. Tudi to srečanje, ki se je začelo pred 13 leti v Strumici, je potrdilo tesno in plodno nadaljevanje sodelovanja pobratenih mest in prispevalo h krepitvi prijateljstva delovnih ljudi ter utrjevanje bratstva in enotnosti.

Alenka DOPLIHAR

Kako in kje smo letovali?

Tovariš Janez, kako ste preživeli svoj dopust?

Letos sem imel možnost preživeti dopust v naši prikolicci v Umagu. Imam še manjše otroke, zato je za nas štiri prikolica še kar prostorna. Prijetno je, ker ni treba pripravljati hrane. Ta je bila za nas v restavraciji Induplati Jarše zelo dobra. Z lokacijo smo bili zadovoljni, ker prikolica ni preblizu recepcije, kjer je običajno večji nemir. Vreme je bilo ugodno, da smo se naužili sonca in morja.

Prikolice pa so potrebne generalne obnove. Umazane so blazine in zadrge na baldahinih so dotrajane in se zatikajo. Preživel sem nekaj prijetnih dni v krogu družine, izdatek 4700.— din se mi za to naše prijetno doživetje ne zdi prevelik.

Tovariš Peter, ste bili zadovoljni s svojim dopustom ob morju?

Z družino sem preživel nekaj dni v SVILANIT prikolicci v Umagu. Žal nam jo je zagodla „višja sila“. Slabo vreme nam

V središču Kotorja

je močno okrnilo urice plavanja. Mi pa smo se na obalo namenili v glavnem zaradi tega.

Zdenka je preživela svoj najlepši dopust v našem počitniškem domu na Rabu. Prijetna družba, ki se je znašla v istem terminu na Rabu, je bila kot ena družina. Zvečer so ostajali večinoma v domu in se zabavali z družabnimi igrami. Tako je bilo deloma zadoščeno stabilizacijskim usmeritvam, pa tudi otrokom, ki so tako preživaljali prijetne večere v družbi staršev.

Nekatere spremembe so veliko pripomogle k prijetnemu vzdušju — pesek na plaži in čoln. Tega so naši sodelavci pridno uporabljali za kratke izlete, za krepitev mišic z veslanjem pa tudi za ribolov. Hrana je bila izredna, da je bila ogrožena marsikatera vitka linija. Tudi usluge so bile zelo ustrezne. Kadar smo bili žejni v času, ko je osebje doma počivalo od 14 do 16. ure, smo se napotili na dva deci v sosednji dom.

Tudi Silvo se je spočil in oddahnil od vsakodnevne gonje med tržiščem, kupci in proizvodnjo v našem počitniškem domu na Rabu. „Karel kuha dobro za umret“, je rekel in s tem povedal skoraj vse. Slovenci smo pač taki, da cenimo kulinarične dobrine in s praznim želodcem ne znamo uživati še tako lepe narave.

Rajka se ni mogla toliko predati uživanju dopustniških dni ob boleznih in opeklinah družinskih članov. Uživala pa je v izborni prehrani. Da se ne bi zamerili kuharju, je pospravila še marsikateri obrok svojih dveh deklic, ki nista imeli prav nobenega apetita. Zato se je v Svilanit vrnila s kakšnim dodatnim kilogramom.

Alenka je bila z družino na Rabu v drugi polovici avgusta in je imela občutek, da že pometajo za turisti. Vse dni bi trpeli žejo odrasli in otroci, če se nebi znašli in hodili po pijačo v sosednji počitniški dom, ki je odprt ves dan do 23. ure. Tudi za zaključni večer, ko se vsaka skupina za slovo še nekoliko povesele ob dobri kapljici, so se gostje morali sami oskrbeti s pijačo. S hrano so bili zadovoljni, le zajtrki so se jim zdeli nekoliko enolični — za otroke vedno marmelada, za odrasle salama. V sobi so imeli precej dotrajane postelje in tisti, ki je spal na kauču, je imel noge redoljubno spravljen na polici ob kauču. Novi pesek na obali je za nekatere nežne „podplatke“ preoster. Dobro je tudi, če imaš nekaj akrobatskih sposobnosti, da ujameš ravnotežje na spolzkih tleh jedilnice. Čoln je zanimiva in koristna pridobitev.

Karel je bil na Rabu po službeni dolžnosti. Imel je veliko dela posebno prve dni, ko je bilo treba delo razporejati in organizirati. Za počitek je bilo bolj malo časa. Najbolj od vsega pa ga je mučila vročina, zaradi katere ga morje tudi ni nikoli posebno privlačilo. Hribe ima rajši. Svoje delo je kljub temu z veseljem opravljal. Njegov cilj je bil ustreči gostom. Zadovoljni pogledi v jedilnici, prazni krožniki in pa kakšna pohvala so bili zanj najlepša nagrada za trud.

Mojca je preživela teden dni dopusta v naši hiški v Novigradu. Hiška se ji zdi primerno opremljena in dovolj prostorna, čeprav jo je delila še z eno mlado družino. Hrana v restavraciji Tekstilindusa je bila dobra, le zajtrki so za plavalce nekoliko prelahki. Vreme smo imeli lepo in zatišje ob obali jim je dalo dosti možnosti za počitek in oddih, kolikor jim tega ni kratil satni naraščaj. Izdatek 3560.— din za teden bivanja ob morju se ji ni zdel prevelik.

Vinko je s svojim oddihom ob Jadranu zelo zadovoljen. Z družino je preživel nekaj lepih dni v Novigradu. Bilo je nekaj pomanjkljivosti, ki mu pa niso pokvarile dopusta. V hiški ni bilo prta, zato pa je bilo veliko žimnic s katerimi niso vedeli ne kod ne kam. Vse dni je bilo razpoloženje na višku.

Tudi Matija je letoval v Novigradu. Namestitev si je moral poiskati sam, ker ga komisija za standard zaradi velikega povpraševanja ni mogla razporediti v naše kapacitete. Ob

obali je bilo letos nekoliko manj turistov, zato je bilo mirno in idealno za sprostitev in počitek. Za nekaj dni je odložil tovarniške probleme s svojih ramen.

Sredi senčnatega gozdčiča v enem izmed najlepših campov na Lošinju stojita tudi dve Svilanitovi prikolicici. V njih je preživelo del svojega dopusta 15 družin, to je 54 oseb.

Joži pravi, da ste prikolicici na lepem mestu, v zelo lepem okolju, ki nudi dosti možnosti za sprehode. Otok nudi s svojo naravo toliko lepote, da niti dolga vožnja, niti čakanje na trajekt nista odveč. Vreme je bilo lepo in vročina za Joži kar prehuda. Za nekaj dni je ob morju pozabila na vsakdanje skrbi. Trgovine so bile dobro založene, da ni bilo z nabavo nobenih problemov. Prikolica pa je že nekoliko zanemarjena, prevleke na stolih so umazane, posode je premalo, lonci so preveliki. Takoj ob prihodu je imela Joži „bitko“ z mravljami, ki kemični bitki — razpršilcu niso bile kos in so se poražene umaknile. Potem sta skupaj z možem popravila še ventil na jeklenki, privila žarnice, umazane stole pregnila s SVILANIT brisačami — tako je bilo vse nared za pravo uživanje dopusta ob morju.

Marinko je očarala lepa narava otoka Lošinj, še bolj pa morda mala sosednja otočka Susak in Ilovik. Razpoloženja niso skalile malenkosti kot so pokvarjeno okno prikolicice, skromna posoda. Uživala je mir, sonce in morje. Opazila je vpliv stabilizacije, saj domači turisti ne ponučujejo več toliko in se bolj zadržujejo pri svojih prikolicah in šotorih.

Mari se je v krogu svoje družine spočila in okrepila za nadaljnje delo tudi v naši prikolicici na Lošinju. Z lokacijo prikolicice je bila tudi ona zadovoljna. Odvoz smeti in vsa oskrba sta bila dobro urejena. Ni opazila, da bi turisti štedili. V času dopusta si mnogi privoščijo več, kot je primerno njihovim možnostim. Dnevi niso bili več tako vroči, kot v sredi sezone, zato so jo pa vsak dan pogrele v trgovini visoke cene sadja in zelenjave.

Marja si je zaradi majhnih otrok lahko privoščila oddih že v zgodnji predsezoni. Takrat so bili v šotorišču na Lošinju večinoma samo tujci. Slovenske govornice ni bilo slišati. Bilo pa je zelo prijetno, ker ni bilo še navala glavne sezone — na plaži povsod dovolj prostora in nobenih vrst v trgovinah. Žal so jim dva dni preprečile kopanje meduze, ki so s svojo množično invazijo morje obarvale z lepo vijolično barvo.

Martina je letos letovala v Poreču. Ona in vsa družina so se ves čas odlično počutili, uživali so morje in sonce, kolikor so mogli. Po kopanju so najraje pekli na žaru, pred spanjem pa še sprehod in dan je bil mimo. Martina je opazila, da so naši turisti letovali nekoliko skromneje kot prejšnja leta. V prikolicici je pogrešala posodo za kuhanje kave, en plinski gorilnik ni deloval, kar jih pa ni motilo, saj so bilj uživali ob raznjem kot ob štedilniku. Pripomnila pa je, da se najbrž vsi skupaj premalo zavedamo, da so te prikolicice naše, zanje smo vsi prispevali denar, sedaj pa ne ravnamo vsi lepo z njimi. Nekatere so že precej dotrajane.

V času letovanja niso pazili na vsak dinar, privoščili so si vsega, kljub temu končni obračun ni bil previsok. Za zmerno ceno so imeli sijajne počitnice.

Janez se je letos z družino napotil na otok Krk, kjer imamo tudi prikolicico v lepem šotorišču v Baški. Potovanje ni bilo preveč naporno, in predvsem za otroke zelo zanimivo. Do Reke so potovali z vlakom, tam pa so presedli na avtobus, ki jih je pripeljal do Baške. Med postankom na Reki je Janez razkazal družini to naše obmorsko mesto in pristanišče. Tudi Baška je bila vsem všeč, kraj ima dosti dobro založenih trgovin, pa tudi v šotorišču je bilo možno kupiti skoraj vse. Opazil je, da so bila nekatera živila dražja, predvsem sadje in zelenjava. Kruh je bil dražji za 1.— dinar, za kilogram krompirja pa so morali odšteti kar 30.— din. Plaža je bila vsem zelo všeč, ker je bela, peščena, voda je zaradi

mnogih izvirov nekoliko hladnejša, zato pa zelo čista. S počitnicami so bili vsi zelo zadovoljni.

Ema je letovala in si lajšala revmatične težave v Čatežkih toplicah, kamor smo avgusta pripeljali eno izmed novih prikolic. Postavili smo jo na ugodno mesto, da je blizu umivalnic in tudi do hotela ni daleč. Okolica je zelo lepa in nudi dosti možnosti za sprehode. Za turiste je tu zelo dobro poskrbljeno, saj imajo na razpolago kar pet bazenov, izmed katerih imata dva toplo vodo, olimpijski ima hladno vodo, dva otroška bazena pa imata tudi toplo vodo. Kdor se hoče poleg plavanja še drugače športno udejstvovati, ima na razpolago še tenis igrišča, mini golf, in kegljišče. V slabem vremenu je možno kopanje v pokritih bazenih v starem ali v novem hotelu. Voda v bazenih ima 37°C, včasih pa tudi več. Tu je namreč vroče vode povsod v izobilju in jo morajo za bazene še ohlajati. Ema se je najraje kopala zgodaj zjutraj, ko je voda še resnično čista. Sicer pa menjavajo vodo v bazenih vsak dan, zato ni nikdar hudo umazana. Izbrala si je bazen v starem hotelu, kjer so garderobe bolj tople kot v novem, kjer je sicer vse zelo lepo, a hladne garderobe in preprih ogrožata zdravje kopalcev. Zvečer se gostje, željni družbe zbirajo v avli hotela, kjer je bilo družabno življenje na višku. Deset dni je za preventivno zdravljenje malo. Najprej se moraš privajati klimi in vodi, tretji dan nastopi običajna reakcija po kopanju, ko si ves polomljen in težko najdeš košček telesa brez bolečin. Tako se komaj zaveš, pa si že na polovici odmerjenih dni. Med spoznavanjem okolice, sklepanjem bežnih poznanstev in terapijo minejo dnevi kot bi pihnil in že je tu deseti dan — dan povratka. Ema meni, da je bila to odlična ideja, da smo pripeljali prikolico tudi v zdravilišče. Prepričana je, da bi bili tudi dve prikolici vedno polni. Prometne zveze so ugodne. Do Brežic se lahko potuje z vlakom ali avtobusom, tam se prestopi na lokalni avtobus za Čatežke toplice. Zelo udobno bi bilo, če bi imeli v prikolici še kakšen ležalni stol, ker bi sredi zelenja pri prikolici lahko v njem resnično uživali.

Joži ima rada hribe, zato se je odločila letos za dopust na Veliki planini. Bivanje v naši koči ji je zelo všeč. Ker pa je bilo tudi vreme zelo ugodno, je lahko skupaj z družino izkoristila čas za številne izlete v daljno in bližnjo okolico. Nabirali so borovnice, ki jih žal letos ni veliko, tudi brusnic bo bolj malo. Pri planšarjih so se napili dobrega mleka in najedli izbranega sira. S planine se je vrnila spočita, od sonca ogorela in dobro razpoložena na svoje delovno mesto.

Na Veliko planino se je podal tudi Vinko z družino, a zaradi bolezni ni mogel uživati lepot planin in se je moral pred rokom vrniti v dolino. Pravi, da bomo morali v koči zamenjati tla, ki so spodaj že zelo izrabljena, manjka tudi knjiga, kamor bi lahko zapisovali svoje pripombe.

Alojz, vi ste si želeli preživeti dopust v Poreču, komisija tej vaši želji ni mogla ustreči. Kako ste si organiziral dopust?

Resnično je bilo kar težko uskladiti želje in možnosti, ker sem se moral ozirati na ženin dopust in letos še na hčerkino prakso. Po nekaj zapletih smo se le znašli v Vrsarju, kjer smo preživeli 11 lepih, sončnih dni. Zmotila nas je ena sama nevihta. Kuhali smo sami, nabavljali pa v sosednjem naturističnem šotorišču. Cene živil so približno enake kot tu, mesa je bilo v trgovini vedno dovolj. Z dopustom smo bili zadovoljni. Za družinsko blagajno to tudi ni bil prehud strošek, saj smo letovali za manjši denar, kot bi ga potrebovali na primer za letovanje v našem domu na Rabu.

Franc, kje ste vi preživeli svoj dopust in kako ste si ga organizirali potem, ko ste dobili od komisije odklonilni odgovor?

Dopust sem z družino preživel v Črvarju, kjer smo najeli manjše stanovanje. Kuhali smo sami, trgovine so bile dobro založene in ni bilo problemov z nabavo. Žal smo morali precej pešačiti do kopaljšča, zato smo se večkrat spomnili na

naš dom na Rabu, kjer je vse bolj pri roki. Sploh je Rab moj najljubši kraj za letovanje.

Po morju sem si zaželel še osvežitve v planinah, pa žal v naši koči tudi ni bilo več prostora.

Tudi Mimi je želela z družino na Rab, a ko je spodletelo, so se vsi spriznili s počitnicami doma. Mimi je generalno počistila hišo in še za počitek je ostalo dosti časa. Naredili so nekaj krajših izletov in tudi v hribe so se podali.

Ančka porabi svoj dopust postopoma za delo doma, za nego otrok, kadar so bolni ali za kakšne druge opravke.

Tudi Gustl se ne more odrgati od domače kmetije, da bi šel kam letovat. Polja morajo biti obdelana in živina nahranjena. Če bo kdaj prilika, se bo tudi on podal na morje, najraje bi šel na Rab.

Joži je letos preživela dopust doma. Najmlajši član družine slabo prenaša vročino. Prilagodila se mu je vsa družina in ostala doma. Tolažijo se s tem, da so bili pač lansko leto kar dvakrat na naši obali. Za naslednje leto pa Joži načrtuje letovanje s šotorom.

Majda in Joži zidata in jima niti na misel ne pride, da bi kje drugje zapravljali čas in denar. Joži bo mnogo bolj vesela strehe na novi hiši kot pa počitnic na morju.

Francka pravi, da žal nima možnosti za letovanje. Svoj dopust bo porabila postopoma, saj ima doma družino in lepega vnučka, ki marsikdaj potrebujejo njeno pridno roko.

Sicer pa je letos že preživela lep dan ob morju. Udeležila se je izleta, ki ga je organizirala naša mladinska organizacija. Bila je najstarejša udeleženka, a naši mladinci so jo sprejeli medse, da te razlike sploh ni čutila, deležna je bila vse pozornosti in skrbi. Za en dan se je spremenila v veselo, razigrano, srečno mladinko. To je bil njen najlepši dopustniški dan, ki ga ne bo nikoli pozabila. Mladincem je zanj zelo hvaležna in želi si še dosti takih izletov.

Tako so dopustovali ali pa tudi niso — naši sodelavci iz SVILANITA.

Marinka HRIBOVŠEK

Slikar brez barvic

Letošnji praznik naše občine smo tudi v Svilanitu popestrili z nenavadno likovno razstavo, katero nam je omogočil slikar tov. NANDE LESJAK iz Prebolda s svojimi zanimivimi deli.

Za vse tiste, ki se niso udeležili same otvoritve razstave, katero sta uvodoma prijetno glasbeno popestrila Alenka s kitaro in Marko s harmoniko, naj napišem nekaj besed o samem umetniku.

Tov. Lesjak se je rodil pred 69. leti v Slivnici pri Celju. Že kot fantiča ga je veselilo delo s tekstilom, zato se je po končani osnovni šoli odločil za študij na Tehnični tekstilni šoli, katero je končal v Leskovcu že pred vojno. Veliko let je bil zaposlen v Tekstilni tovarni v Preboldu, kjer je delal večinoma na oplemenitvenju oz. koloristiki tekstila. V tej delovni organizaciji je leta 1973 dočkal tudi upokojitev. Ta upokojitev pa za umetnika ni pomenila slovo od tekstila, temveč se je še bolj zavzeto predal svojemu zanimivemu konjičku — slikanju. Leta 1976 je celo razvil novo tehniko

slikanja na svilo in tako je tudi na tem področju ostal zvest tekstilu. Del te poglobljene unikatne umetnosti je povezal kar v uporabno umetnost. Za ta povsem nov način, kakršnega na tem področju do sedaj še nismo zasledili, pa umetnik ne uporablja barvic, temveč le razne koncentracije jedkalnih snovi, s čemer dosega željene tone barvne lestvice. Zato je umetnik naslovil prikazano razstavo „JEDKANICE NA UMETNI SVILI“. Zaradi izrazitosti mora biti podlaga temnejše barve. Tako je umetnik iz nekdanjega tipskega proizvoda — svile ustvaril z dekorativno fantastiko enkraten izdelek. Poslikan kos svile je postal privlačen tudi za likovno razvajenega opazovalca oz. potrošnika. Tako nam je slikar pokazal s svojimi prizadevanji vzpodbudo za uveljavitev sodobnih likovnih teženj tudi na področju tekstila.

O tem načinu likovnega izražanja je predsednik likovnih amaterjev Slovenije in umetnostni zgodovinar dr. Cene Avguštin podal zelo pohvalno mnenje.

Umetnik pojasnjuje svojo novo tehniko slikanja

Tov. Nande rad slika. S svojimi stvaritvami pa tudi rad razveseli občinstvo, ki se zanima za umetnost. Zato je že večkrat uspešno razstavljal v raznih krajih Slovenije. Veseli smo, da smo si ob ogledovanju njegovih zanimivih slik lahko seznanili z njegovo novo tehniko.

Želimo mu še mnogo vedrih in ustvarjalnih let!

Vera BURNIK

Delovna akcija

OOZSM Svilanit je organizirala delovno akcijo! Zbrali smo se v četrtek, 16. 7. 1981, da uredimo odbojgarsko igrišče. Akcije se je udeležilo devet mladincev in vsi smo imeli polne roke dela. V linijo smo speljali igralno polje, zazidali oporne stebre, zgladili površino in uredili okolico. Delovno akcijo smo opravili pod nadzorstvom tov. Novaka in s pomočjo zidarja mladincev.

Po majhnem okrepčilu smo prijeli za krampe, lopate, grablje in delo je steklo v veselem ritmu. Tovarniški park se je spremenil v delovno mravljišče, kjer je imel vsak delavec svojo nalogo. Na enem koncu se je grabilo, na drugem kopal, vmes so švigale samokolnice, pri mreži pa je zidar s

Aktivnost mladincev postaja vse večja

pomočniki stresal beton. Delo je potekalo organizirano in hitro, zato je igrišče kmalu začelo dobivati svoj obraz. Kopali smo v potu delovne vneme in na rokah so se nam pojavili že tudi prvi žulji. Sonce se je kmalu nagnilo k zatonu, delo je bilo končano in mi smo začeli pospravljati orodje. Akcija je trajala tri ure in je kljub majhni udeležbi uspela. Naredili smo vse, kar je bilo v naši moči in že si podajamo žogo preko mreže. Veseli smo da smo tudi mi na svoj način pripomogli k težnji za vsesplošno rekreacijo v Svilanitu. Imamo dovolj volje in moči, zato si tudi v bodoče želimo podobnih akcij.

Vera BURNIK

Sobota v Moščeniški Dragi

Mladinci smo s pomočjo predstavnikov sindikata organizirali enodnevni izlet na morje. Na pot smo krenili 25. julija. Izpred Svilanita smo se odpeljali zgodaj zjutraj — smer Moščeniška Draga pri Opatiji. Prijavilo se nas je 30, vendar je deževno vreme nekatere zadržalo doma, zato je avtobus z 22 potniki rahlo razočaran krenil proti morju.

Vožnja je potekala hitro, brez nezdod, zato smo kmalu pozabili na deževni Kamnik in se veselili src peljali proti morju. Že na Notranjskem se je vreme izboljšalo, prikazalo se nam je sonce in obsijalo kamnito pokrajino v vsej svoji lepoti. Za cesto so nas pozdravljale kamnite hiše, okopani vinogradi, globoke vrtače. Ko smo se pripeljali nad Opatijo smo se zazrli v reški zaliv, kjer se je sinje morje zajedalo v kamnito obalo. Pod nami pa je bila Opatija, sončna in polna turistov. Obšli smo Opatijo in njene znamenite palme, ter se ob obali peljali skozi Medvejo proti Moščeniški Dragi. Sonce je bilo že visoko na nebu in je že prijetno grela, ko smo se vsidrili v Moščeniški Drago. To je mala ribiška vas stisnjena v zaliv pod strm hrib. Na eni strani se razprostirajo vile v zelenju, na drugi strani pa se stare obmorske hiše stiskajo k bregu. Pred njimi je majhen trg s cerkvico, malo naprej pa je pristanišče z velikim kamnitim pomolom. Nekoliko više v zelenju in med borovci pa se razprostira camp, ter restavracija

in trgovina. Vse povsod je polno turistov, tako da se komaj prebijemo do plaže. Otvorjeni z opremo za sončenje in potapljanje smo si poiskali prijeten kotiček na peščeni plaži in se tam namestili. Utrujeni od dolge poti smo nekateri pogumno, drugi bolj plašno zaplavali v sveže morje. Prijetno smo se osvežili in nastavili belo polt toplim sončnim žarkom. Vse močnejša vročina nas je prisilila, da smo večkrat zašli v senco k vrčku piva. Potem pa smo se zopet ohlajeni vračali na obalo in opazovali drzne jadralce na deskah, kako so švigali po morski gladini. Mnogokatero oko pa se je pogosto ustavljalo na vitkih postavah zagorelih deklet, ki jih je na Jadranu veliko. Za prijetno počutje so poskrbeli duhoviti posamezniki in čas je zelo hitro mineval. Kosili smo v restavraciji ob obali, kjer nam je bil na voljo zelo simpatični natakar in nam presenetljivo hitro postregel. Po kosilu smo imeli še enkrat intenzivno kopanje in potapljanje, odvisno od kopalca v bližini. Vino in valovanje morja nas je tako prevzele, da smo se s težkim srcem oblekli in odpravili k avtobusu. Spotoma smo se ustavili še v majhni slaščičarni, kjer smo videli akrobacije s sladledom.

Ko smo bili vsi zbrani, smo dobre volje posedli v avtobus in krenili proti domu. Bili smo že opojno dobre volje, ko smo zapustili morsko obrežje in Opatijo, ki se je kopala v sončnem zahodu. Vso vožnjo do doma smo ubrano peli. Pozno zvečer smo prispeli v deževni Kamnik, ter se razšli s slaním morskím nasmeškom v upanju, da se kmalu zopet odpravimo na pot.

Pavle JERAS

Prekolesarili smo Slovenijo

V mesecu marcu letos sem postal član Kolesarskega društva Kamnik. Kmalu za tem sem se močno navdušil za križarjenje po Sloveniji, s kolesom seveda. Začel sem trenirati in si s tem nabirati kondicijo. In tako smo se 15. avgusta ob 7. uri zjutraj zbrali pri predsedniku društva na Bakovniku. V lepem sončnem jutru nas je šest kolesarjev odrinilo na pot, spremljal pa nas je še kombi s kuharicama, ki smo ju preimenovali v „kopenski stewardesi“. Vreme nam prvi dan ni delalo preglavic in polni navdiha in pričakovanj smo zakolesarili mimo brniškega letališča, Kranja do Kokrice, kjer smo se ustavili pri tovarišici Bredi, ki je izdelovalka kolesarske opreme. Pot smo nadaljevali preko Golnika, Begunj, Žirovnice in se ustavili približno 12 kilometrov pred Jesenicami. Tu smo pomalicali in obnovili zaloge čaja v bidonih. Med vožnjo čez Jesenice nas je spremljal rdeč zadušljiv dim jeseniške železarnice in prav veseli smo bili svežega in hladnega zraka Kranjske gore, mimo katere smo nadaljevali pot proti hribovitemu in hudo strmemu Vršiču in dolini Soče, ki nas je očarala s svojo lepoto. Ob 3. uri popoldne smo prispeli v Tolmin, utrujeni a vseeno zadovoljni s prvim kolesarskim dnevom. Postavili smo šotor, povečerjali in se odpravili na ogled mesta, kjer smo v prijetni gostilni popili pivo.

Naslednji dan smo vstali ob 5. uri, pospravili šotor in pripravili kolesa. Odpeljali smo se, še vedno ob Soči in v megli vozili proti Gorici, kjer smo se ustavili pri gostoljubnih

kolesarskih znancih. V žgoči vročini smo mimo vinogradov nadaljevali vožnjo skozi Štanjel, Dutovlje do Sežane, kjer so nas sprejeli prijazni in veseli prijatelji predsednika našega

Slika za spomin

društva. Tu smo preživeli prijetno popoldne in še prijetnejši večer, ko smo kovali načrte za naslednji, naš tretji dan kolesarjenja. Tudi ta se je začel zgodaj. Na žalost s slabim vremenom, tako da nas je vso dolgo pot od Postojne naprej močil dež. V Kočevje smo privozili premočeni do kože, utrjeni in premraženi. Tu smo se nastanili v hotelu, se posušili kar v sušilnici in uredili kolesa. Naš mehanik Franc pa je pripravil raženj in se izkazal za odličnega kuharja.

Četrty dan se je vreme izboljšalo in z novim elanom smo vozili proti Novemu mestu, Trebnjam, Mokronogu in med dolenskimi zidanicami proti Krškemu, Brežicam do Kumenovca, kjer smo si ogledali rojstno hišo tovariša Tita. Vožnjo smo nadaljevali po ravninskih cestah preko Šmarij, Poljčan do Slovenske Bistrice, kjer so nas sprejeli sorodniki našega Matevža. Tu smo se okrepčali in si v bližnji vasici ob robu gozda postavili šotor. Naslednji dan smo ob spremstvu štokelj prekolesarili Prekmurje: Ptuj, Ormož, Ljutomer, Mursko Soboto do Moravcev, kjer smo kampirali. Moravci so znani po vrelcu vroče vode, ki se nam je pri 36°C zdela skoraj prevroča za kopanje.

Že je bil tu predzadnji dan našega kolesarjenja: Gornja Radgona in Maribor, kjer so nas pogostili sorodniki našega mehanika. Ob Dravi smo nadaljevali pot proti Muti, med potjo doživeli kolesarsko trčenje, ki pa se je na srečo končalo brez hujših posledic. V Muti nam je prijazni gostilničar odstopil prostor za šotor. Pripravili smo si ribiško večerjo in že utrjeni pričakovali zadnji dan naše vožnje. Ta pa je bil tako deževen, da poti nismo mogli nadaljevati s kolesom, ampak smo se z našim kombijem pripeljali nazaj v Kamnik.

Ni mi žal, da sem se udeležil tega kolesarskega potepa po Sloveniji. V šestih dneh smo prevozili približno 100 kilometrov, v tem času smo lahko preizkusili našo voljo in vzdržljivost in utrdili medsebojno prijateljstvo. Mislim, da bodo ti dnevi vsem ostali v lepem spominu. Pogrešal pa sem družbo mladih. Nekaj bi morali storiti, da bi jih v kolesarski šport pritegnili v večjem številu. Povečati bi morali propagando za takšne in podobne kolesarske ture, saj sem prepričan, da so koristne ne samo zaradi športne dejavnosti, temveč lahko obenem spoznaš veliko krajev in ljudi, kar je vedno zanimivo.

Mladi, pridružite se nam!

Po sledih fotoarhiva

KJE SO TISTE STEZICE . . .

Fotografija, ki je bila objavljena v zadnji številki kamniškega tekstilca na strani „FOTOARHIV“ sama narekuje določen opis.

Mineva 24 let od trenutka, ko je fotograf Tajč Peter pritisnil na sprožilec ter ujel v objektiv zbrano družico delavcev tedanje film – flock tiskarne SVILANITA. Nastavili smo se pred barvarno, se naslonili na lesene zaboje, saj teh je bilo tedaj dosti okoli barvarne. To je bil še čas, ko je bilo vsepovsod dovolj prostora, kajti betonska revolucija je bila še v povojih. Da ne bo nesporazumov, posnetek je res nastal med odmorom – malico.

Ob pogledu na ta posnetek, ti nehote uidejo misli v čas, ki je bil po svoje zanimiv. Kako naj ne bi bil zanimiv, saj to je bil čas, ko so se rojevali načrti za prihodnost. Za nas mlade je bil vsak dan težko pričakovan, ker je prinašal vedno kakšno novost včasih pa tudi norost. To je bil čas, ko ni bilo vsega na pladnju, bilo pa je nekaj kar je danes **razrečeno** in to je, veliko tovarištvo, požrtvovalnost, več optimizma in pd.

Ta zbrana družina je nosila v sebi misel, ostati zvest kolektivu in resnično, večina je še danes aktivna na raznih delovnih mestih.

. . . Stezic, ki jih je bilo dosti tod okoli sicer ni več, je pa namesto grmovja „betonovje“, „asfaltovje“, ki pokriva veliko večjo družino, s težnjo doseči še višje cilje. S.B.

TAM NEKJE KJER JE TEKLA „MLINŠČA“ . . .

Kmalu po izidu 5–6 številke Kamniškega tekstilca so me sodelavci opozorili na to, da sem menda tisti Stane, na katerega odhod k vojakom spominja slika s predzadnje strani tovarniškega glasila.

Razumljivo, da mi radovednost ni dala miru, dokler nisem dobil v roke časopisa s „potrdilom“, da sem se res v začetku leta 1960 za dve leti poslovil od Svilanita. Čeprav sem vedel, da vojaško obveznost prej ali slej moram opraviti, pa mi je bilo le nekoliko tesno pri srcu. Nisem se poslovil le od obrata II na Perovem, temveč tudi od dobrih sodelavcev, katerih korenine v Svilanitu so pognale v času prisilne uprave in s katerimi sem skupaj preživil težke pa tudi vesele trenutke.

Več kot dve tretjini sodelavcev z omenjene fotografije nas je še vedno v Svilanitu in sleherni bi mi pritrtil da ta

generacija nikdar ni znala reči nočem, ne znam ali ne morem. Glavne vrline pa so ji bile nesebičnost, zagnanost in tovarištvo. Tudi udarniško delo je bilo predvsem za nas mlade tako normalno, kot da je to redno delo.

Pa naj se povrnem nazaj k fotografiji, zaradi katere me je urednik pripravil k pisanju in je nastala v začetku maja 1960. leta. Ta, kakor tudi precej drugih fotografij starejšega datuma, so plod Svilanitovih amaterjev, katerih sekcijo je proti koncu leta 1958 ustanovil takratni sekretar Ivan Grimšič. S sredstvi sindikata so bili nabavljeni osnovni fotografski rekviziti, potrebni za razvijanje filmov in izdelavo slik. Sindikalna soba, ki se je nahajala v prostoru sedanje barvarne križnih navitkov je bila preurejena v temnico, kjer so nastajali fotografski dokumenti tistega časa.

Spominjam se, ko sem delal na popoldanski izmeni, da skoraj ni bilo popoldneva, da ni nekdo od takratnih Svilanitovih fotografov „strašil“ v tej temnici. Med najbolj zagnanimi pa so bili: Peter Tajč, Slavko Šuštar, Vinko Grabnar, Miha Peran, Milan Golob in seveda Ivan Grimšič, ki je bil gonilna sila in obenem predavatelj.

Gotovo pa so imeli tudi srečo, da je bil takrat predsednik sindikata Peranov Miha, ker ima menda sindikat denarja vedno dovolj (če se ne varčuje pri dotacijah), je šlo tudi delo fotografom nekoliko bolje od rok. Fotograf pa seveda ni bil pravi fotograf, če ni imel aparata pri sebi in ni pritisnil, če sta se le dva kje skupaj postavila. In tak je bil tudi Peranov Miha tkalski mojster v tkalnici obrata II na Perovem. Bil sem mu za pomočnika več kot tri leta in ker odhod k vojakom tudi ni kar tako, je bilo nujno, da se cela izmena slika. Če pa smo se o tem že samoupravno dogovorili, sem moral tudi jaz, pa čeprav sem že nastopil dopust, pred odhodom k vojakom priti k popoldanski malici, ki je takrat trajala le 15 minut. Še sreča, da takrat nismo imeli menze in smo tisti kos suhega kruha, ki smo ga prinesli od doma, mimogrede pospravili in tako nam je tudi za slikanje ostalo še nekaj časa.

No in postavili smo se: mislim, da tam nekje kjer je tekla „Mlinšča“ in rastle grmovje na mestu sedanje konfekcije. Jaz sem seveda moral v sredino in čeprav sem z dekleti skupaj delal mi je bilo vseeno nekoliko nerodno, ker so me tako tesno obkrožile. Da je vse skupaj izgledalo še bolj slovesno, so mi sodelavke podarile sa spomin fotoalbum, verjetno po zamisli Perana, da bi šle slike bolje v promet. Da pa Peran ne bi manjkal na sliki, je moral postaviti fotoaparat na stojalo in uporabiti samosprožilec in kot smo se lahko prepričali s fotografije, je pravočasno pritekel do nas in se postavil za moj hrbet, kjer je imel mesto že „rezervirano“. Aparat je opravil svoje.

Sledil je stisk rok in vem le to, da se je čas malice kaj hitro iztek. S težkim srcem in v prepričanju, da se med ta kolektiv prav gotovo vrnem, sem za nekaj časa (beri dve leti) zapustil tovarniško dvorišče. S.P.

FOTOARTIV

Sonce in veselje v vodi . . .

„KAMNIŠKI TEKSTILEC“
LETNIK XIX, ŠT. 7–8 1981
GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE
„SVILANIT“ KAMNIK
GLASILO UREJEUJE UREDNIŠKI ODBOR:
Alenka Doplihar, Stankovič Brane, Okorn Tomaž
Wiegele Bogo, Jerman Anton
Tehnični urednik: SKAMEN IVANA
Odgovorni urednik: BORIS ZAKRAJŠEK
NAKLADA: 800 IZVODOV
Tisk: Mestni muzej Idrija

ter na kopnem

